

Francuzija Pradėjo Ofensyvą

ISIVERŽĖ Į VOKIETIJOS TVIRTŲ LINIJĄ

Ofensyvas pradėtas arti Šveicarijos rubežiaus

PARYŽIUS, Francuzija, rugs. 4. — Francuzijos armijų vadovybė pirmadienį popiet, 4:45 valandą, išleido oficialų komunikatą:

"Atakuodama tradiciniu narsumu, Francuzijos kariuomenė įėjo į Vokietijos linijas keliolikoje punkty ir pasistumė pirmyn iki trijų kilometrų."

Francuzijos sausumos, jūrų ir oro jėgos išvytė akciją ir pradėjo ofensyvą pirmadienį 5 valandą ryto. Dvyliką valandų vėliau išleistas komunikatas, kad įvairiose punktuose francuzų kariuomenė įsiveržė į vokiečių tvirtovių liniją.

[Kiti pranešimai teigia, kad francuzai įsiveržė į pačią vokiečių tvirtovių liniją, o tik perėjo rubežių ir užėmė teritoriją, kuri skiria francuzų ir vokiečių tvirtovių linijas.]

Detalių apie vietas, kuriose francuzai įsiveržė į vokiečių liniją, nepaduodama. Ir bendrai, strategijos sumetimais, smulkmenų mažai skelbiama apie operacijas Francuzijos-Vokietijos fronte. Visgi apytikriai spėjama, kad ofensyvas prieš vokiečius pradėtas Belfort apygardoje, į šiaurę nuo Šveicarijos, kur Sigfriedo tvirtovių linija pasibaigia ir kur Francuzijos-Vokietijos ir Šveicarijos rubežiai susiartina.

Tuo pačiu laiku Francuzijos oro jėgos kooperuoja su sausumos jėgomis, o laivynas išsirykiavęs mušiams Viduržemio juroje.

BANKŲ ŠVENTĖ PASKELBTA PABALTJO VALSTYBĖSE

RIGA, Latvija, rugs. 4. — Pirmadienį buvo paskelbta bankų šventė. Kitaip tariant, bankų tranzakcijos tapo nutrauktos.

Dalykas toks, kad šiaurės Europos valstybės yra pritaikiusios savo valiutą atsivėlędamos į Anglijos sterlingų svorą. Tuo tarpu sterlingų svoro vertė, ryšium su karu, krito žemyn. Tada pakrikdė Pabaltijo valiutų balansas.

Anglijos gyventojai atvyksta

į Riga skundžiasi, kad Švedijoje jiems teko savo pinigų didelę nuolaidą mainyti į Amerikos dolerius, o jau doleriais pirkti Švedijos kronerus.

Karas nukirto Pabaltijo valstybių susisiekimą su Anglija — geriausia tų valstybių produktų pirkėja. Laivų plaukiojimas praktiškai sustojo. O vokiečiai vis dar įspėja apie naujas vietas jurose, kur minos tapo padėtos.

LENKŲ GARNIZONAS WESTERPLATTE DAR LAIKOSI

VARŠUVA, Lenkija, rugs. 4. — Jau penktadienio vakare vokiečiai paskelbė, kad jie paėmė lenkų fortą Westerplatte, prie Dancigo. Bet pranešimai pasirodė klaidingi buvę.

Mažas lenkų garnizonas tą fortą tebe laikė savo rankose ir pirmadienį.

Vokiečių lėktuvai bombardu

duoja praktiškai kuone visą Lenkiją. Pirmą ir antrą dieną jie mėtė bombas į lenkų miestus esančius arčiau Vokietijos rubežiaus. Dabar jie atakuoja faktinai visos Lenkijos miestus ir miestelius. Iki šiol atakos padarytos daugiau kaip prieš 35 centrus, jų tarpe į Lenkijos sostinę Varšuvą.

KAIP KARAS PRISIARTINO

Keletas paduotų žemiau datų rodo, kaip artinosi Vokietijos karas prieš Lenkiją, Francuziją ir Britaniją:

Kovo 31 d. Britanija pritaikė lenkams britų-francuzų pagalbą. Gegužės 5 d. lenkai atmetė Vokietijos reikalavimą teritorijos, bet sutiko derėtis su vokiečiais. Rugpjūčio 18 d. Vokietija užėmė Slovakiją. Rugpjūčio 21 paskelbti Rusijos ir Vokietijos planai nepuolimo ir draugingumo paktai pasirašyti. Rugs. 23 Hitleris paskelbė lenkų teritorijos, kuri praeity priklausė Vokietijai. Rugs. 25 d. Hitleris pasiuntė savo reikalavimus Britanijai.

Rugsėjo 1 d. Chamberlainas parlamente paaiškino, kad Britanija ir Francuzija pasiuntė Berlynui ultimatumą.

Rugsėjo 12 d. Chamberlainas paskelbė, kad Mussolinis pasiūlė 5 valstybių konferenciją. Britanija pritarė konferencijai, jeigu Hitleris ištrauks savo kariuomenę iš Lenkijos. Britanija davė Vokietijai laiko atsakyti į reikalavimą iki sekamos dienos, t.y. sekmadienio.

Sekmadienį, rugs. 3 d., Britanija, nesulaukdamas atsakymo į ultimatumą, paskelbė karą Vokietijai.

Keletą valandų vėliau paskelbė karą Vokietijai ir Francuzijai.

Lenkija apsupta kaimyninių valstybių — Vokietijos, Lietuvos, Rusijos, Rumanijos, Vengrijos ir Slovakijos. Strėlės rodo, kur vokiečiai veržiasi į lenkų žemę — iš rytų Prusijos šiaurėje, į lenkų koridorį iš vakarų ir Silezijos. Čenstachavas jau paimtas.

LENKAI ĮSIVERŽĖ VOKIETIJOS TERITORIJON

VARŠUVA, Lenkija, rugs. 4. — Lenkai kaujasi su vokiečiais atkakliu įirtimu. Jie užsiedę kerštu, kai gavo pranešimus, jogei vokiečiai terioja ištisus Lenkijos miestelius, bombarduoja civilius gyventojus nuodingomis dujomis ir šaudo kulakosvaidžiais vaikus ir ukinius.

Lenkijos kavalerija atmušė vokiečius viename punkte rytų Prusijos pasienio ir įsiveržė į Vokietijos teritoriją.

Kitas pranešimas sako, kad

Britanijos laivynas pradėjo blokadą Vokietijos

LONDONAS, Anglija, rugs. 4. — Britanijos laivynas jau yra užėmęs nužūrėtą poziciją. Admiralitetas išleido paliepus kratyti laivus ir ieškoti kontrabandos, kitaip tariant žiurėti, ar negabenamos prekės Vokietijai. Blokada prieš Vokietiją jau vykdoma.

Nori juo greičiau užkariauti Lenkiją

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 4. — Po to, kai Britanija ir Francuzija paskelbė karą Vokietijai, čia tapo išleisti nauji griežti patvarkymai. Mirties bausmė gresia tiems vokiečiams, kurie mėgins išsiskirti nuo karo tarnybos.

Kol kas Vokietija nedaro ofensyvo prieš Francuziją. Vokiečiai nori juo greičiau įveikti Lenkiją, o po to atkreipti savo jėgas prieš francuzus.

Gautais Varšuvoje pranešimais, vokiečiai įvykdė mirties bausmę 25 dezertyrams ir sabotažinkams Bydgosz mieste ir šešioms asmenims Poznanuje.

Manoma, Balkanų šalys negalės išvengti karo

PARYŽIUS, Francuzija, rugs. 4. — Generolas Maxime Weygand paskirtas Francuzijos armijų rytų jėgų vyriausioju komanduoju.

Gautas pranešimas, kad Turkija atsisakiusi atnaujinti prekybos su Vokietija sutartį, kuri išsibaigė rugpjūčio mėnesį. Turkija daro šalies apsaugai prisirišimus. Ji yra Britanijos-Francuzijos talkininkė.

Diplomatiniuose sluoksniuose reiškiamas nuomonė, kad ilgai Balkanų šalys nepajėgs išvengti karo. Tų pačių sluoksnių manymu ir Italija laikui bėgant įsivels į karo verpetą.

WASHINGTON, D. C. — Automobilis užmušė 24 metų chigietį William Stanaitį. Jisai bus palaidotas Chicagoje. Laidotuvių rūpinasi teta, Mrs. Žitinskas, 3207 W. Evergreen avenue.

Vokiečių lėktuvai vėl atakavo Varšuvą

VARŠUVA, Lenkija, rugs. 4. — Šešioliką Vokietijos lėktuvų užpuolė Varšuvą pirmadienį popiet. Viena bomba pataikė į merginų skautų krautuvėlę (kantyną), arti Varšuvos rytų geležinkelio stoties.

Kantyna sudegė. Dešimt asmenų žuvo nelaimėje. Daugiau sužeistų. Stoty tuo laiku buvo traukiny atvežęs sužeistus kareivius iš vakarų fronto. Bombų šukės atsimušė į vagonus su sužeistais, bet sužeistųjų ne vieno nekliudė.

Kitoj pusėje Vyslos kilo dideli dūmų debesiai. Matomai vokiečių bombos padegė pastatus ten.

Viena bomba pataikė į automobilį ir sunkvežimį dirbtuvė. Joje kilo gaisras ir padirbtuvė žalos.

Vokiečių lėktuvus nusileido Lietuvoje

KAUNAS, rugs. 4. — Lietuvos ribose sekmadienį nusileido pašautas Vokietijos karo lėktuvas.

Mušiai eina visame vakarų fronte

PARYŽIUS, Francuzija, rugs. 4. — Vėliausi pirmadienio pranešimai duoda suprasti, kad Francuzijos-Vokietijos pasieny mušiai eina visu 200 mylių ilgio frontu. Bet francuzai ypačiai veržiasi pirmyn kraštutiniuose fronto sparnuose.

PARYŽIJE gauta pranešimų, jogei lenkai (rytuose) taipgi pradėjo ofensyvą.

BERLYNE per radiją paskelbta, kad vokiečiai nušovė šešis britų lėktuvus, kurie mėtė bombas į Vokietijos uostą Cuxhaven.

TARP paskandinto britų laivo Athenia pasažierių vienas buvo Adolph Sadowski, iš Bayonne, N. J., kurio pavardė rodo, kad jis yra lietuvis arba lenkas.

Lenkai skelbia laimėjimus

VARŠUVA, Lenkija, rugs. 4. — Pirmadienį lenkai pašaukė tarnybą daugiau kariuomenės.

Prįpažindami, kad vokiečiai stumiasi pirmyn pietų rytų Silezijoje, lenkai skelbia laimėjimus šiaurės fronte, Dancigo ir Gdynia srityse. Jie sakosi atsiėmę iš vokiečių miestelius Orlov ir Kack, ir įsiveržė vienoj vietoj rytų Prusijon.

Užmušė jauną lietuvį

WASHINGTON, D. C. — Automobilis užmušė 24 metų chigietį William Stanaitį. Jisai bus palaidotas Chicagoje. Laidotuvių rūpinasi teta, Mrs. Žitinskas, 3207 W. Evergreen avenue.

Vokiečių lėktuvai vėl atakavo Varšuvą

VARŠUVA, Lenkija, rugs. 4. — Šešioliką Vokietijos lėktuvų užpuolė Varšuvą pirmadienį popiet. Viena bomba pataikė į merginų skautų krautuvėlę (kantyną), arti Varšuvos rytų geležinkelio stoties.

Kantyna sudegė. Dešimt asmenų žuvo nelaimėje. Daugiau sužeistų. Stoty tuo laiku buvo traukiny atvežęs sužeistus kareivius iš vakarų fronto. Bombų šukės atsimušė į vagonus su sužeistais, bet sužeistųjų ne vieno nekliudė.

Kitoj pusėje Vyslos kilo dideli dūmų debesiai. Matomai vokiečių bombos padegė pastatus ten.

Viena bomba pataikė į automobilį ir sunkvežimį dirbtuvė. Joje kilo gaisras ir padirbtuvė žalos.

Vokiečiai paskandino britų pasažierinį laivą

Vokiečiai nuginčija pranešimą, kad jų submarinas papildęs žygi

LONDONAS, Anglija, rugs. 4. — Anksti pirmadienio rytą vokiečių submarino torpėda užgavo britų pasažierinį laivą Athenia, kuris vežė 1,450 pasažierių ir įgulos. Laivas pradėjo skęsti.

Athenia plaukė į Kanadą. Tarpe kitų laivų vežė 313 amerikiečių. Visi pasažieriai ir laivo įgula išgelbėti, išėmus tuos, kurie žuvo eksplozijoj.

Pagalbą suteikė laivai Knut Nelson ir Southern Cross. Knut Nelson yra Skandinavijos laivas, o Southern Cross yra švedų milijonierio privati jachta.

Abu laivai veža išgelbėtus pasažierius į Škotijos ir Airijos uostus.

Laivas Athenia apleido Li-

verpoolį pereitą penktadienį. Jis paėmė Glasgowe dar pasažierių ir Belfaste, šiaurės Airijoje, dar daugiau. Sekmadienio vakare išplaukė į Kanadą.

Pasažierių dauguma buvo kanadiečiai. Jie, kaip ir amerikiečiai, grįžo iš Europos, bėgo nuo karo pavojaus.

Anksti pirmadienio rytą laivą ištiko nelaimė 250 mylių toly į vakarus nuo Inishtrahull salos. Laivo kapitono ir kitų pareiškimai sako, kad jį užgavo ir paskandino vokiečių sub-

pirmadienį Vokietijos radijo pranešimas nuginčio šituoš pareiškimus. Vokiečiai aiškina, kad Athenia veikiausia užvažiavo ant minos.

ISPĖJO LAIVUS APIE MINAS BALTIJOS JUROJE

PASKENDO GRAIKIOS LAIVAS UZGAVES MINĄ

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 4. — Vokietijos radijas įspėjo, kad minos tapo pasėtos šiose vietose: siauroj sąsmaugoje tarp Švedijos ir Danijos, tarp Danijos salos Zealand ir Gye-

mo, ir Kiel įlankos vandenyse.

Danijos radijo pranešimas iš Copenhageno sako, kad Baltijos juroje miną užgavo Graikijos laivas Kosti ir paskendo. Laivas plaukė į Malmo.

HITLERIS IŠVYKO Į KARO FRONTĄ

VOKIEČIAI PAĖMĖ ČENSTOCHOVO. PROTESTUOJA LENKŲ PARTIZANŲ VEIKLĄ

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 4. — Adolfas Hitleris išvyko į Vokietijos rytų frontą. Čia jis vadovaus nacių operacijoms prieš lenkus. Hitleris apleido Berlyną sekmadienio vakare 8:45 valandą.

Vokiečiai paėmė svarbų Lenkijos miestą Čenstochovą, kuris randasi 25 mylių atstumoje nuo rubežiaus, pilnai lenkų apgyventoje teritorijoje. Čenstochovą paėmimas rodo, jogei naciai nesitenkina užėmimu lenkų teritorijos su maišyta populiacija, bet briaunasi šalies gilumon.

Vokietijos pranešimais, Lenkijos vyriausybė patarusi civiliniams šalies gyventojams kovoti, kur galima, vokiečius įsibrovėlius, žudyti vokiečius nusileidusius žemėn sužalotais lėktuvais arba nušokusius parašutais. Vokiečiai sako, tai yra priešinga tarptautiniam įstatymui.

Lenkų partizanai, kalba vokiečių pranešimai, daro kliučių Vokietijos kariuomenei.

AMERIKA PASILIKS NEUTRALI — SAKO PREZ. ROOSEVELTAS

WASHINGTON, D. C., rugs. 4. — Prezidentas Rooseveltas kalbėjo per radiją sekmadienio vakare. Baigdamas kalbą jis pasakė:

"Aš turiu viltį, kad Jungt. Valstijos išliks neįveltos į karą. Aš tikiu — jos išliks. Ir aš duodu jums užtikrinimą, kad visos jūsų valdžios pastangos bus kreipiamos apsaugoti Jungt. Valstijas nuo karo. Kaip ilgai aš turėsiu galios, taip ilgai Jungt. Valstijose nebus taikos aptemdymo."

Į 24 valandas Washingtono valdžia ruošiasi išleisti dvi proklamacijas. Viena jų paskelbs, kad Jungt. Valstijų valdžia nedalyvauja Anglijos, Francuzijos ir Lenkijos kare prieš Vo-

D a b a r —

Sekmadieniais
NAUJIENŲ RASTINE
bus
ATIDARYTA
nuo 9 val. ryto iki
1 val. popiet.

Kitomis Dienomis—
ATIDARYTA nuo 8 val.
ryto iki 8 val. vakaro.
—NAUJIENŲ ADMIN.

Chicagai ir apilinkai federalio oro biuras šiai dienai praneša:

Giedra; lengvi ir vidutinio stiprumo vėjai; saulė teka 6:18 v. r., leidžiasi 7:19 v. v.

St. Ziemys-Miščikas

ASTUONIOLIKTAM RUSIJOS KOMUNISTŲ PARTIJOS KONGRESUI UŽSIBAIGUS

Šiandien Rusijos klausimas kuriamis gyvenimo apytovom; rupi pasauliui daugiau, negu kada nors, o ypač juo domisi darbininkai girdėdami kasdien kalbas apie tariamą liaudies bendrus frontus; į kuriuos turi įeiti ir komunistai.

Maža to, šiandieninė pasaulinė diplomatija pradėjo šokinėti apie Kremlių norėdama kiekvieną patraukti savo pusėn Rusiją, bet nė viena tikrai nežino ką gi toks patraukimas gali duoti.

Kokion jį statistikon bėpažvelgsite, visur rasite pažymėtą šią pastabą: apie visus kraštus, išskiriant Rusiją. Kodėl? Todėl, kad oficialėmis Rusijos statistikos žiniomis sunku patikėti, antra, jos taip gudriai sutvarkytos ir surūšiuotos, jog tik jie patys jose susigauja. Antra, jie stengiasi ko mažiau iš jų pasauliui teikti.

Visą laiką Rusija pasiliko nepajėjamu sfinksu, paslaptin, visokių galimybių kraštu ir tenka apie ją kalbėti labai atsargiai, jei nori būti bešalis.

Ir reikia pasakyti, jog daugiausia žinių suteikia apie patią Rusiją — jos valdancios partijos kongresai, ypač paskutiniu metu, kuomet ta partija pradėjo braskėti ir dėl įvairių priežasčių teko ne tik partijos taktiką, bet ir viso krašto politiką keisti.

Nors šį kartą buvo jau astuonioliktas iš eilės kongresas, ne visi kongresai buvo vienodai svarbūs, iš šio viso skaičiaus verti dėmesio buvo keturi partijos kongresai: pirmas, kuomet buvo įvestas Nepas (Naujoji Ekonominė Politika) ir 1922 m. partijos kongresas turėjo prita-

kyti savo statutus naujai susikurusioms gyvenimo apytovom; antras 1925 m. kuomet buvo pakadta nora, o ypač juo domisi darbininkai girdėdami kasdien kalbas apie tariamą liaudies bendrus frontus; į kuriuos turi įeiti ir komunistai.

Kalbėti apie kiekvieną iš šių kongresų, nors tik šiuos keturis paminėtus, tektų parašyti storą knygą ir vargu joje visas tilptų, nes tiktų paskutinio penktos ir surūšiuotos, jog tik jie patys jose susigauja. Antra, jie stengiasi ko mažiau iš jų pasauliui teikti.

Šio kongreso pagrindiniu akmeniu buvo aptarti kokios įtakos turėjo kraštui paskutinė išleista konstitucija, kurios pamatą buvo padėta obalsis, jog klasės Rusijoje praeivis ir visi jau lygūs, Panaikinta buvęs piliečių paskirtumas į turinčius pilnas ir nepilnas pilietines teises. Dabar visi teisės atžvilgiu lygūs, visi gali rinkti ir būti išrinktais į valdomuosius organus, jei jų teisės nesumažintos teismo keliu dėl prasikaltimų prieš įstatymus. Taip sakant, buvo panaikinta kilmės parafas, kuris draudė buržuajaus sunui ar dukteriai būti pilnateisiu, kaip darbininko vaikui. Dabar visi darbininkai ir praeitis buvo įvestas Nepas (Naujoji Ekonominė Politika) ir 1922 m. partijos kongresas turėjo prita-

dėl kurio ginčijasi taip vadina-

NEWPORT, VA. — Prezidento Rooseveltto žmona sudaužo butelį šampano į naujai pastatytą didžiausią Amerikos pasažierinį laivą.

mi trockistai ir kitoki su dabartiniais Rusijos valdovais. Trockistai tvirtina, jog luomai Rusijoje neišnyko ir šis popierinis panaikinimas įvyko ne dėl ištikinimo, kad luomai iš tiesų pranyko, bet vidaus ramybei sustiprinti.

Patys faktai, partijos narių suskirstymo prisilaikytos tvarkos, rodo, jog trockistai čia tiesą pasakė. Gal ne visi žino, jog dar iki šiol Rusijos komunistų partijoje nariai buvo suskirstyti į tam tikras rūšis žiūrint jų socialės padėties. Pavyzdžiui, paprastas darbininkas, dirbęs fabrike, skaitė pirmos rūšies partijos nariu, gi meisteris, antros, direktoriai — trečios, perėję į kamisariatą, t. y. valdžion, skaitėsi ketvirtos arba paskutinės rūšies partijos narys arba kitais žodžiais tariant, jau devyniais vandenimis atmištas visielius, kuriame komunizmo mažas nuošimtis tebuvo.

Ką tai pasako? Tai pasako, jog dargi partija, nors pataikaudama grynaiems darbininkams, skirstė narius į rūšis, tuo užkentuodama, jog direktoriaus reikalavimai ir norai negali atitikti paprasto darbininko norams ir jis yra savotiškai nuolies nuo darbo klasės, kuri vadinėsi skaitosi gyno kraujo socializmo kurėja.

Logiškai galvojant taip ir turi būti, jei komunistų partija tebesiskaito grynai klasinė darbininkų partija, bet... tai priešinasi naujai konstitucijai, kuri skelbė visų lygumą, t. y. jog visi dabar darbininkai ir socializmo kurėjai.

Ir šis partijos narių rūšiavimas panaikintas. Bet tuoju kyla klausimas, ar nuo vakar iki šiandien iš tiesų viskas taip pasikeitė, jog direktoriai, kurie turėjo būti trečioje rūšyje, varto lygūs pirmajai rūšiai? Jeigu dar vakar šis rūšiavimas buvo geras ir būtinas, labai abejotina, ar to rūšiavimo nereikia šiandien.

Of, čia ir prieiname prie pagrindinio klausimo: kodėl skelbiama šiandien visų lygybė ir kiekvienam Rusijos piliečiui pripažįstama tos pačios teisės kaip ir partijos nariui, kuomet visą laiką partijos narys buvo skaitomas vienintele šventa, neklystančia būtybe ir pati komunistų partija per dvidešimt metų visa darė, kad visi piliečiai prilygtų partijos nariui?

Kodėl staiga partija laisvu noru perduoda, bent popierėje, valdžią visiems ir tuo panaikina partijos monopoli?

Patys gyvenimo faktai rodo, jog Rusijos gyvenime nieko tokio nepasikeitė, nes privertė nuosavybė panaikinta iš pirmos dienos, gi buvusių senjų, kurie kapitalizmo laikotarpį buvo klasinių priešų ir dabar nemaža yra, tad kas privertė iš kar- to, visai netikėtai visus sulyginti ir partiją, kuri skaitėsi vadu, paversti paprastu piliečiu kaip ir visi kiti?

Of, čia ir reikia prisiminti praeitis. Komunistų partija val-

dydama Rusiją visą laiką sten-gėsi geležine kumštumi paversti visus Rusijos piliečius tokiais pat to vardo vertais žmonėmis, kaip ir partijos narys. Partija visomis priemonėmis dirbo Rusijos piliečio kailį, kad jis virs-tų tokiu, koks yra partijos na-rio ir po dvidešimt metų stro-paus ir kartais labai žiauraus darbo, teko pripažinti, jog šis piliečių dirbamas kailis ne tik nevirsta partijai artimesniu, bet kasdien keistesniu, savotišku, nuolatos nutolstančiu nuo tos spalvos, kurią norėjo gauti ko-munistiniai kailiadirbiai, jei ne, perdaug žiauriai bus išsireikš-ta.

Ir vieton to, kad partijos na-gėsi geležine kumštumi paversti visus Rusijos piliečius tokiais pat to vardo vertais žmonėmis, kaip ir partijos narys. Partija visomis priemonėmis dirbo Rusijos piliečio kailį, kad jis virs-tų tokiu, koks yra partijos na-rio ir po dvidešimt metų stro-paus ir kartais labai žiauraus darbo, teko pripažinti, jog šis piliečių dirbamas kailis ne tik nevirsta partijai artimesniu, bet kasdien keistesniu, savotišku, nuolatos nutolstančiu nuo tos spalvos, kurią norėjo gauti ko-munistiniai kailiadirbiai, jei ne, perdaug žiauriai bus išsireikš-ta.

Ir pamačius tai, prieš partijos viršunes atsistojo pagrindinis klausimas: ar griežtis dar griežtesnių priemonių prieš piliečius ir pastatius viską ant kortos, verstį juos keisti kailį, o jei ne — paskelbti naują teroro bangą

Laidotuvių Direktorius

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose

Chicago dalyse

Klauskite mūsų Lietuvių radio programų Antradienio ir šeštadienio vakarais 7 val. vakaro iš W. H. L. stoties (1480 K.) —Francišekas P. SALTIMERAS.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI

Chicagos,

Cicero

Lietuvių

Direktorių

Asociacijų

Ambulance

Patarnavi-

mas Dieną

ir naktį.

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE

ALBERT V. PETKUS

4704 So. Western Ave.

Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue

Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS

6834 So. Western Ave.

Phone Grovehill 0142

1410 South 49th Court

Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS

4348 S. California Avenue

Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street

YARDS 1419

I. J. ZOLI

1646 West 46th Street

Phone Yards 0781

Yards 0782

S. P. MAZEIKA

5319 Lituanica Avenue

Yards 1139

Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place

Phone Canal 2515

SKYRIUS: 42-44 East 108th Street

Tel. Pullman 1270

ir žudyti visus neklauzadus, ar kol dar laikas — nusileisti piliečiams ir stengtis kitoniskais budais ją patraukti savon pūsen pristatikus prie jos, o ne verčiant juos taikytis prie partijos?

Senoji Lenino gvardija, kuri norėjo pasilikti ištikima seniems obalsiams patarė griežtis pirmos priemonės: padidinti terorą ir sulaužyti pasyvų piliečių priešingumą, t. y. stengtis visgi juos paversti tuo, kuo iš karto buvo norėta.

Antra dalis, jų tarpe Stalinas, paskaitė tai pavojingu žingsniui, nes tai gali privesti prie suirucių. Stalinas ir kiti patarė atsisakyti klasinio obalsio, paaukoti grynus darbininkus bendram piliečių labui, t. y. atmes-ti dėsni, jog Rusija valdoma darbininkų diktatūros. Ir iš to šėjo, jog taip vadinama diktatura turi pranykti, nes jei Rusijoje jau ne darbininkų diktatura, tad kieno?

(BUS DAUGIAU)

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS

Mano 20 metų praktikas
jūsų garantavimas.
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akų įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimui,
svaigimo, akių aptemimo, nervuotu-
mo, skaudamą akių karštį, atlauso
trumparegystę ir toliaregystę. Pri-
rengia teisingai akinus. Visuose at-
sitikimuose egzaminavimas daromas
su elektra, parodančia mažiausius
klaidas. Specialė atyda akreipiama
į mokyklos vaikus. Keivna akys
atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.
Nedėlioje tikrai pagal sutartį.
Daugelyje atsitikimų akys atitaiso-
mos be ainių. Kainos pigiau kaip
pirma.

4712 South Ashland Av.

Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinus
Kreivias Akis
Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th Street
kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioje pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI

Amerikos Lietuvių Doktorų

Draugijos Nariai

Ofiso Tel. Yards 5921

DR. BERTASH

756 West 35th St.

Cor. of 35th and Halsted Sts.

Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30

Nedėlioje pagal sutartį.

Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.

Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1-3 ir 7-8

Seredomis ir nedėl. pagal sutartį.

Rez. 6631 So. California Avenue

Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0038.

Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

nuo 2-4 ir nuo 6-8 val. vakaro

8939 SOUTH CLAREMONT AVE.

Valandos—9-10 A. M.

Nedėlioje pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.

1957 W. Garfield Blvd.

Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7330

Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. Yards 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9

Sventadieniais: 11 iki 12

Dr. V. A. Simkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir Akinus Pritaiko

3343 S. HALSTED ST.

Office and Res. Phone Calumet 7472

Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.

DR. ST. NAIKELIS

Physician and Surgeon

3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS

Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį

4631 So. Ashland Ave.

Tel. Yards 0994.

Antradienį, Penktadienį

4143 So. Archer Ave.

Tel. Lafayette 3659

DR. STRIKOL'IS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVF

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8

vak. Nedėlioje pagal sutartimą.

Ofiso Tel.: YARDS 4787

Namų Tel.: Prospect 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47 Street

Tel. Yards 2246

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.

Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2308 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9

vakaro, trečiadieniais ir sekmadi-

niais pagal susitarimą.

Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Doktorai

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų

ir nuo 6 iki 8 vakaro.

Sventadieniais tik susitarus.

Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330

Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moterių ir vaikų ligų gydytoja

6900 So. Halsted St.

Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak.

išskyrus seredomis ir subatomis

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 38

metus kaip patyręs gydytojas chi-

rurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas

vyru, moterių ir vaikų pagal nau-

jausius metodus X-Ray ir kitokius

elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija

1034 W. 18th St., netoli Morgan St.

Valandos nuo 10-12 pietų ir

nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną

dieną, išskyrus šeštadienio vakarą

ir nedėlioje.

Tel. CANAL 3110

Rezidencijos telefonai:

Superior 9454 ar Central 7466

Dr. Charles Segal

OFISAS

4729 So. Ashland Ave.

2-tos lubos

CHICAGO, ILL.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4

val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val.

vakaro. Nedėlioje nuo 10 iki 12

valandai dieną.

Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos:

Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po

pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 11

Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.

FAKTAI IŠ LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS ISTORIJS

(Tęsinys)

KL. Tatai yra tikrai \$80,000? ATS. Taip, Tamsta.

KL. Tai kodel Tamsta sakai, kad jūsų turtas yra \$120,000? ATS. Mes turime daugiau turto (assets) Europoje.

KL. Kokį turtą jūs turite Europoje? ATS. \$40,000.

KL. Kas sudaro jūsų turtą Europoje? ATS. Lietuvos bonai, lietuviški europiniai investimentai.

KL. Jie neturi jokios vertės? ATS. Jie tenai tebėra.

KL. Kaip ten bebūtų, netgi jei mes imtume *Tamstos* skaitmenis, jūsų europiniai ir jūsų lietuviški bonai kruvon sudėjus, plius jūsų turimi banko pinigai, ir jūsų ekvitas šioje nuosavybėje 8-je Avenue,—visą jūsų turto (assets) suma, pagal *Tamstos* paties skaitmenis, bebūtų apie \$120,000?

ATS. Taip, Tamsta.

KL. Ir prieš šitus kreditus jūs turite \$438,000 atsakomybę už akcijas, ar tas tiesa? ATS. Ne, \$358,138.

KL. Tad jūsų įmonė yra visiškai nepajėgi skolas mokėti (absolutely insolvent) šiuo laiku?

ATS. Ne, ji nėra.

KL. Aš kalbu kiek liečia jūsų atsakomybę už akcijas? ATS. Taip.

KL. Kokiai žmonių rušiai jūs pardavėte šias akcijas? ATS. Bendrai.

KL. Argi jūs neapsiribavote šių acijų pardavimu lietuviams? ATS. Taip, Tamsta.

KRAUJAS--ODA

PUSLĖS, INKSTŲ IR VISŲ KRONISKŲ LIGŲ LIGONIAIŠ.

Vienasiminkštis, tel. kur šitas bandėsi gydyti ir nepasisekė. Per paskutinius 24 metus vyrų ir moterų—kroniškieji ligoniai, kurie gydyti mūsų moderniu mokslu buvo, pasigydė.

X-RAY EKZAMINACIJA

Kraujo tikrinimas ir šlapimo analizavimas. Užtikrinamas tikslus diagnozavimas. Trumpas gydymo kursas paprastai patalio atkakliausius atsitikimus.

Raudongyslių, Storosios žarnos ligos

GYDOMOS BE OPERACIJOS IR DARBO LAIKO SUGAISTIES

Pilna pagalba per 3 iki 6 dienų daugumos atsitikimuose. Išalidos pakeliamos darbu žmonėms.

PATENKINIMAS UŽTIKINTAS KIEK VYENAM ATSTIKIME

Nepagysite—nieko nemokėsite

Dykai Ekaminacija

Vidutinis mokestis—terminai prietaikomi. Kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL INSTITUTE

202 SOUTH STATE STREET

Kampas Adams — Šeštas aukštas

Atidarymas: 9 v. r. iki 8 v. v. kasdien

Sekmadieniais ir švenčiamais 10 v. r. iki 1 v. p. p.

Atidarymas: 9 v. r. iki 8 v. v. kasdien

Sekmadieniais ir švenčiamais 10 v. r. iki 1 v. p. p.

Atidarymas: 9 v. r. iki 8 v. v. kasdien

Sekmadieniais ir švenčiamais 10 v. r. iki 1 v. p. p.

Atidarymas: 9 v. r. iki 8 v. v. kasdien

Sekmadieniais ir švenčiamais 10 v. r. iki 1 v. p. p.

Atidarymas: 9 v. r. iki 8 v. v. kasdien

Sekmadieniais ir švenčiamais 10 v. r. iki 1 v. p. p.

KL. Jus pardavinėjote jas mažais kiekiais, po 5-10 šerų kas sykį?

ATS. Taip.

KL. Kiek šerinių jus turite?

ATS. 6300 (šešiasdešimt tris šimtus).

KL. Jūsų akcijų pardavinėjimas apribotas visoms Jungtinėms Valstybėms?

ATS. Taip, Tamsta, bet daugiausia New York'o valstybėje.

KL. Bendrovė investavo didžiąją savo pinigų Lietuvoje, ar spėjau?

ATS. Taip, Tamsta.

KL. Jie pirkė akcijas keturiuose bendrovėse?

ATS. Taip, Tamsta.

KL. Koks buvo šių keturių bendrovių biznio pobūdis?

ATS. Viena jų yra ukio padargų dirbtuvė—viena yra sėmenų aliejus (linseed oil) dirbtuvė ir trečioji yra importo ir eksporto organizacija.

Ketvirtoji yra kredito bankas.

KL. Kiek pinigų buvo investuota į šias bendroves?

ATS. Apie \$200,000.

KL. Paašikink aplinkybes, kokios priedėd prie nuostolių dėl jų investavimo šiose keturiuose bendrovėse?

ATS. Kai jie investavo 1918-1919 metais, jie mokėjo \$37.50 už vieną tukstantį markų, ir 1922 metais aš nežinau kiek buvo rinka verta.

KL. Tatgi dėl užsienių valiutos rinkos jie neteko savo pinigų.

ATS. Taip, Tamsta. Mes taipgi investavome kitose spekuliacijose.

KL. Kokiose spekuliacijose?

ATS. Resorcinio gamyboje, tas yra vartojama kaip dažas.

Tatai buvo apie \$80,000, ir mes įdėjome \$18,000 į Laisvės Bonus, ant kurių turėjome mažą nuostolį.

ATIDETA ligi pirmadienio, kovo 10 d., tikslu pasirašyti šį parodymą.

(pasirašė) A. B. Strimaitis

ŠIUOMI SUTARIAMA, kad minėtas atsakovas sutinka susilaikyti nuo pardavinėjimo betkokių akcijų šerų aukščiausiai minėtoje korporacijoje, ir kad (teismo) orderis ta prasme būtų duotas šioje byloje, be pranešimo.

Datuota: New York, N. Y., 1924 m., kovo 7d.

(pas.) A. B. Strimaitis

Lietuvos Atstatymo B-vės Sekretorius

() s:

New York'o Apskritis)

KANSAS CITY, MO. — Maurice Castello, vienas iš pirmųjų kino aktorių, apsivedė su teisejo Reeves dukteria.

Atitinkamai prisaikdintas, diniai būtų ir šiuomi jiems draudžiama ir sulaikoma nuo savo kapitalo akcijų derėjimo, pardavinėjimo ar siūlymo parduoti New York'o Valstybės žmonėms.

Datuota: New York, N. Y., 1924 m. kovo mėn. 7 d.

(pas.) GEORGE V. MILLAN

J. S. C.

(Aukšč. Teismo Teisėjas)

Irekorduota 1924 m. kovo 11 d. New York'o Apskritis Klerko Raštinėje.

PRIERASAS: Šios bylos duomenys parodo, kad dabar damos bylos J. Dumčiaus, vi-

sų akcininkų vardu, pareiškimas, kad atsakovai B-vės tur-

tą laiko savo asmeninio turto dalimi (žr. Strimaicio parodymą "mano biznio") yra tie-

sa. B-vė buvo. Valstybės Gynėjo žodžiais, "hopelessly in-

solvent 1924 metų pradžioje, bet jos direktoriai tebežaidė toliau smulkių investorių taup-

menomis. Akcininkai, stokite skandėjo pusėn!

L. A. B. Šerinių Komitetas

359 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

(G A L A S)

Kelbimai Naujienose tuoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos naudingos.

Kad čia jungiamas atsakovės šioje byloje, Lietuvos Atstatymo Bendrovės sekretorius pasirašytas susitarimas, sutinkant, kad minėta bendrovė susilaikys nuo tolimesnio savo kapitalo akcijų pardavimo ir kad įsakymas ta prasme būtų duotas be pranešimo.

Kad jokio ankstyvesnio prašymo šiam įsakymui gauti nebuvo paduota.

(pas.) Abraham Rosenthal.

Prisiektas mano akivaizdoje šią 1924 m. kovo 7 d.

Alfred W. Jones

Commissioner of Deeds, City of N. Y.

SUPREME COURT—NEW YORK COUNTY

THE PEOPLE OF THE STATE OF NEW YORK, Plaintiffs,

against Index No. 8810/1924 LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION,

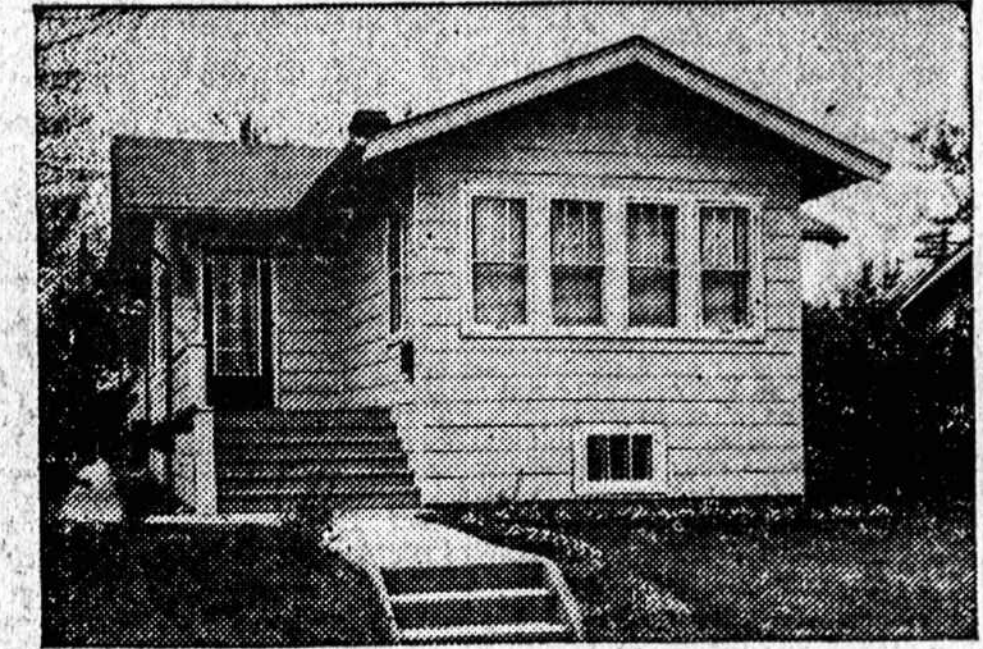
Defendant.

Pasiremiant čia prijungtu afidevitu Abraham Rosenthalo, New York'o Valstybės Vyr. Valstybės Gynėjo Padėjėjo, prisiektu 1924 m. kovo 7 d., A. B. Strimaicio parodymu, datuotu 1924 m. sausio 14, 1924 m. sausio 16 ir 1924 m. kovo 7 d., ir susitarimu, datuotu 1924 m. kovo 7 d., kas visas čia prijungta, iš ko atrodo, kad New York'o Valstybės Vyr. Valstybės Gynėjas tiki, kad visuomenės geriausias interesui yra reikalinga, kad indžionkšenas būtų išduotas, su-

laikąs aukščiausiai minėtą atsakovą nuo tolimesnio savo kapitalo akcijų pardavimo, šiuomi

ISAKOMA, Kad atsakovas, Lietuvos Atstatymo Bendrovė, jos agentai, tarnautojai ir sam-

Vienas iš Chicagos tukstančių GASU ŠILDOMU MAŽŲJŲ NAMŲ

Vis didėjantis Chicagos mažesnių namų skaičius yra apšildomas gasu. Dabar, daugiau negu bet kada, Chicagos šeimos supranta, kad nepalyginamas smagus ir patogumas, šildantis gaso šiluma, sutinka su vidutinės šeimos budžetu. Pavyzdžiui: Štai namas priklausęs ALEKSUI TOMASHEK'UI, 7044 Imlay Avenue. Penkių kambarių freiminis namas su gaso šildoma karšto vandens apšildymo sistema. Gaso kuras PER 8 ŠILDOMUSIUS MĖNESIUS 1938-1939 metais vidutiniai apšėjo tikrai...

\$9.50 MĖNESIUI

IŠVISO PER SEZONĄ TIKTAI \$76.

Sauk WABash 6000 tikslu gauti patikrintą apskaičiavimą, kiek apšeis Automatinis Gasinis Namų Apšildymas

MODERN COOKERY... CONSTANT HOT WATER... SILENT REFRIGERATION... GAS HEATING

THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

Svetainė Dėl Rendoros

Vestuvėms, šokiams, parėms, Bunco ir įvairiems vakarėliams. Privažiuoti galima Western Ave., Damen Ave., Halsted St. iki 18-tos ir Blue Island Ave. prie Leavitt Street.

2435 So. Leavitt Street

WALTER NEFFAS, Savininkas

WEST SIDE HOTEL

Telefonas CANAL 9585

GARSINKITĖS "NAUJIEOSE"

ŽIURĖK!..

GALIMA PASIDETI PINIGUS ANT GERŲ NUOŠIMČIŲ

SKOLINAM PINIGUS ANT PIRMŲ MORGICIŲ

BETO kiekvieno indėlis yra apdrausta iki \$5000.00 - - -

LITHUANIAN BUILDING, LOAN & SAVINGS ASS'N

NAUJIENŲ SPULKA

1739 So. Halsted Street

Tel. CANal 8500

Atidarymas kasdien nuo 8 v. iki 8 v.

COOK COUNTY PASIULO

ATIMTU AUTOMOBILIŲ IŠPARDAVIMA, KOKI CHICAGO ILGAI MINES.

Užtikriname, kad Sutaupysite Šimtus Dolerių.

Virš 300 garantuotų karų. Yra visų išdirbusių naujų ir lių karų tokiomis kainomis, kokių negalime niekur kitur rasti.

Dabar kaip tik laikas pirkti. Nelaikite. Musų įstaiga yra didžiausia finansinė bendrovė Chicagoje, kuri karus pardavinėja publikai.

TIESIOGIAI

Pirkite garantuotą karą, kuris tarnaus daug metų už tokią kainą, kokią išgalite mokėti. Mes duosime gerą kainą už jūsų senąjį, o likusią dalį GALITE IŠSIMOKETI PER DVEJUS METUS.

Mūsų parodos kambarys yra atdaras kasdien iki 10 val. vakaro ir visą dieną sekmadienį.

Nesvarbu kur gyvenate, nepraleiskite šios progos. Mus aplankykite pirmą ir sutau-

pykite pinigų!

COOK COUNTY AUTO FINANCE COMPANY

1340 West 63rd Street prie Loomis.

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom forničius, planus ir visokius rakandus bei storus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.

3406 So. Halsted St. Saukit Tel. YARDS 3408

INSURANCE

(APDRAUDA)

• PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.

• APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.

• APDRAUDĄ RAKANDŲ.

• APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.

• APDRAUDĄ LANGŲ.

• TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie randasi tarpinė tarp Publio Liabilities.

NAUJIENŲ

Raštinėje per A. RYPKIČIŲ

1739 S. Halsted St.

Raštinė atidara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Garsinkitės "N-nose"

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 10 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Vardas

Adresas

Miestas

Valstija

Turtas virš - - - \$3,500,000.00
Atsargos kapitalas - \$250,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padedus Pinigus. Duodame Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

4192 ARCHER AVENUE SAVINGS FEDERALLY INSURED

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE Insurance and Loans

Statav visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visoki taisyms darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų (išgaunu geriausią atlyginimą iš Fire Insurance Company dėl taisyms apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

ISAKOMA, Kad atsakovas, Lietuvos Atstatymo Bendrovė, jos agentai, tarnautojai ir sam-

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienu
Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Vieną kopiją	8c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
(Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	1.00
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Piguus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Vokietija izoliuota

Sekmadienį Didžioji Britanija ir Francuzija paskelbė karą Vokietijai. Prieš nacių Trečiąjį Reichą šiandien jau kariauja trys valstybės, o naciams kol kas dar niekas neina talkon. Net artimiausias Hitlerio sėbras, Mussolini, pasisakė busiųjų, bent tuo tarpu, neutralus.

Japonija ketina taip pat nesikišti į Europos konfliktą. Naujasis fašistų sąsiuptytis partneris, Stalinas, matyt, dar nėra nusistatęs. Jisai pasiuntė į Berlyną naują ambasadorių (kurio pavardė, rodos, yra Skvorcov) su būriu palydovų, kurių tarpe yra koks ten generolas Purkaev. Vokiečių šaltiniai praneša, kad su tuo ambasadorium atvyko į Berlyną "karo misija", kurios uždavinys, aišku, būtų susitarti su Vokietija karo klausimais ir, gal but, padaryti vokiečių-rusų karo sąjungą. Bet Maskva sako, kad karo misijos į Berlyną ji nesiuntusi.

Neutrali, matyt, bus frankistų Ispanija. Žada būti neutralios Vengrija ir Bulgarija, kurios sudarė kartu su Rumunija ir Jugoslavija tam tikrą neutraliteto bloką.

Tokiu būdu nacių Vokietija šioje valandoje yra izoliuota. Jeigu ji šioje padėtyje pasiliks ir toliau, tai jos pralaimėjimas bus neišvengiamas.

Italija ir Rusija

Pereitą penktadienį šioje vietoje buvo pasakyta, kad dar ir prasidėjus karui, nepasilikus diplomatinės rungtynės tarp anglių ir francuzų vienoje pusėje ir vokiečių antroje. Jos, iš tiesų, tebeina ir, veikiausia, greitai nepasibaigs. Angliams ir francuzams šiose rungtynėse sekasi daug geriau, negu Hitleriui. Jų draugų skaičius auga, o jo — mažėja.

Hitlerio susitarimas su Stalinu sudavė skaudų smugį "taikos frontui", bet dar skaudesni agresoriams. Naciams viešai pasirodžius vienoje kompanijoje su bolševikais, kilo didelis sumišimas diktatūrai ir jų rėmėjų eilėse. Japonija, kaip žinoma, tuojuos atsimetė nuo fašistų "ašies". Bet kebliausioje padėtyje atsistūrė Mussolinis. Jam jau ir šiaip buvo vis sunkiau ir sunkiau sekti paskui Berlyną, kuris visą laiką grobia, o juodmaršiniams nieko neduoda. O kai Hitleris puolė į glėbį Maskvai, tai Mussoliniui pasidarė tolimesnis talkininkavimas naciams beveik neįmanomas.

Reikia atsiminti, kad stambiausias savo avantiūras — Etiopijos užkariavimą ir Ispanijos respublikos sunaikinimą — Italijos juodmaršiniai atliko su uolia Vatikano parama. Bet Vatikanas negali remti tokių žygių, kurie atvestų prie Europos padalinimo tarpe Hitlerio ir Stalino. Jeigu Mussolini eity į talką Hitleriui, tai Vatikanas jo ne tik neremty, bet jam priešintųsi ir stengtųsi sukelti prieš jį Italijos karalių ir katalikų bažnyčią. Šitokiose aplinkybėse fašistams įsivelti į karą būtų labai pavojinga, — juo labiau, kad Francuzija ir Anglija italų pirmiausia pultų, jeigu jie eity su Vokietija.

Taigi Mussolini laukia. Nebus labai nuostabu, jeigu Italija už keleto savaičių arba mėnesių persimes net į Hitlerio priešų pusę, kaip kad ji padarė pereinamojo Pasaulio Karo metu.

Dar nėra galutinai paaiškėjusi ir Rusijos sovietų pozicija. Šiandien nėra jokios abejonės, kad Stalinas tikėjosi, jogei Anglija ir Francuzija dar kartą kapituliuos, kuomet jos pamatys, kad Hitleris susitarė su savo "pikčiausiu priešu". Jeigu Chamberlainas bijojo kovoti prieš nacius pernai metais, kai dar buvo nesunaikinta Čekoslovakija, o sovietų valdžia žadėjo ją ginti ("jei Francuzija ją gins"), tai atrodė, kad dabar Hitleris laimės dar lengviau. Tuomet bus naujas "Miunchenas", tik jau ši kartą už vieno stalo su Lenkijos dalintojais sėdės ir Maskva!

Bet išėjo visai kitaip. Užuot kapituliuavę prieš Hitlerį, Chamberlainas ir Daladier paskelbė jam karą! Kas dabar "draugui" Stalinui palieka daryti?

Eiti į karą su "draugu" Hitleriu prieš Lenkiją, Angliją ir Francuziją? Bet klausimas, ar Rusijos armija ir Rusijos liaudis tokiam karui pritartų? Juk per metus sovietų spauda ir radio piešė Hitlerį, kaip žvėrį, kuris tykoja Rusiją sudraskyti. Septyni Raudonosios armijos vadai buvo sušaudyti už tai, kad jie palaikę slapčius ryšius su naciiais! Ir iš viso Stalinas kažin ar drįstų duo-

ti ginklus į rankas milijonams valstiečių, kurie jo neapkenčia už tai, kad jisai atėmė jiems ukius, vykindamas kolektyvizaciją, marino juos badu ir kankino koncentracijos stovyklose.

Iš Vakarų Europos tuo tarpu sovietų valdžia gauna žinių, kad jos šalininkai kratosi komunizmo, kaip ligos. Francuzijoje, kur komunistų partija buvo išrinkusi 72 atstovų į parlamentą, tos partijos nariai bėga iš jos tūkstančiais.

Taigi ir Stalinui tas jo nelaimingas susidraugavimas su Hitleriu reiškia labai didelį smugį. Jam bus dar blogiau, jeigu Hitleris pralaimės karą.

Rusijos diktatorius todėl taip pat, kaip ir Mussolini, skelbiąs esąs "neutralus".

O demokratijos frontas šiandien yra vieningesnis ir tvirtesnis, negu buvo kada nors per paskutinius penketą-šešetą metų.

== APŽVALGA ==

DRAUGISKUMAS AR TIK NEUTRALITETAS?

Mūsų komunistiški redaktoriai neriasi iš kailio, teisindami "draugą" Staliną, susibičiuliavusį su rudąja nacių diktatūra. Jie dar vis įrodinėja, kad Maskva su Berlynu susitarė tiksliai kito nepulti, bet nepasidary draugai. Štai "centro biuro" sekretorius A. Bimba sako mums tokį pamokslą:

"Nepuolimas nereikia draugingumą. Tą supranta ir pats Grigaitis. Tai kam mulkinti ir apgaudinėti savo skaitytojus?"

Gera, pažiūrėsim, kas mulkina ir apgaudinėja. Sovietų nacių sutarties straipsnis III skamba taip:

"Valdžios šių dviejų susitarinčių šalių palaikys ateityje nuolatinį susisiekimą tarp savęs vesti pasitarimus, kad viena galėtų informuoti antrą klausimais, paliečiančiais bendrus vienos ir antros šalies reikalus."

Tyčia paėmėme tą straipsnį "Laisvės" vertime, kad stalinec negalėtų prasimanyti, jogei mes paduodame netiksliai jo turinį. Ar čia eina kalba apie "nepuolimą"? Ne. Čia Maskva pasizada Berlynu, o Berlynas Maskvai, kad juodu vienas su antru palaikys nuolatinį susisiekimą, ves pasitarimus ir vienas antrą informuos.

Kaip gi pavadinti šitokius santykius tarpe dviejų valdžių, jei ne draugingumu?

Tokiu būdu "mulkinimas" ir "apgaudinėjimas" yra paties Antano Bimbos pusėje.

Tačiau jau ir savo darbais Stalinas įrodo, kad jisai ne tik tai pasižadėjo nepulti Hitlerio, bet ir buti jam draugingas.

STALINO PAGALBA "DRAUGUI" HITLERIUI

Pačiame krizės įtempime tarpe Vokietijos ir Lenkijos, pereitą savaitę, Maskva pakartotinai pranešė, kad prie Lenkijos sienos sovietų valdžia mobilizuoja dar 500,000 kareivių.

Ar tai nebuvo aiški pagalba Hitleriui? Ar tai nebuvo daroma su tikslu nugalėti Lenkiją ir padaryti jos padėtį sunkesnę, koncentruojant sovietų armiją viename Lenkijos šone, kuomet naciai rengėsi pulti ją iš kito šono?

O štai ir kitas faktas, kad ir ne labai svarbus, bet didžiai reikšmingas. Brooklyno savaitraštis "Amerika" rašo:

"Šiomis dienomis Sov Rusijos pavilijono Pasaulinėje Parodoje vadovybė iš savo rodomy pavėkslių sąrašo išmetė filmą, kuriuo rodyti Vokietijos nacių darbai, nukreipti prieš žydus. Šis paveikslas neberodomas nuo to laiko, kai Sov. Rusija pasirašė taikos ir nepuolimo sutartį su Vokietija."

Vadinasi: Maskva įsakė sovietų pavilijono viršininkams neįkinti nacių tokiomis filmomis, kurios parodo barbariškus žydų persekiojimus Vokietijoje. Pirmiausia tie paveikslai buvo rodomi.

Ar tai irgi nepuolimas? Ne. Tai aiškus Stalino pataikavimas Hitleriui.

"AMŽINI DRAUGAI"

Visas pasaulis jau mato, kad Maskvos komunizmas susidraugavo su hitlerizmu, ir pats nacių "fiureris" tuo viešai giriasi.

Rugsėjo 1 d. Hitleris savo kalboje reichstage reišė didelį džiaugsmą savo susitarimu su sovietų valdžia, Chicago "Daily Times" telegramoje iš Berlyno pranešė apie tą kalbą taip:

"Karštoje 36 minučių reichstago kalboje Fiureris pareiškė reikšmingą dalyką, kad Vokietija nesiremia Italijos pagalba. Bet, iš kitos pusės, jisai piešė Rusiją, kaip amžiną Vokietijos draugą."

Taigi Stalinas pasirodė geresniu Hitlerio draugu toje kritingoje valandoje net ir už Mussolini. Maskvą užėmė žomos vietą fašizmo ašyje!

BOLŠEVIZMO NELAISVEJE

Kai kurie mūsų jaunuoliai, dirbusieji iki šiol komunistų spaudoje ir organizacijose, bet bandžiusieji vaidinti "bešališkų progresyvių" rolę, atsistūrė šandien ypatingai keblioje padėtyje, kuomet Maskva puolė į glėbį Vokietijos naciams. Tai gana aiškiai matyt iš bolševikiškos "Tiesos" angliško priedo.

Vienas tų jaunuolių, K. Michelsonas, rašo apie sovietų nacių sutartį taip:

"...negalima nuneigti, kad pereitųjų metų įvykiai naująją rusų politiką pateisina."

"...Šituo atžvilgiu (kad japonai atsimetė nuo Berlyno) nepuolimo sutartis yra didelė pergalė Sovietų Tolinųjų Rytų politikai."

"...Sovietus reikia pasveikinti, kad jie mokėjo labai gerai aprūpinti savo reikalus."

Aišku, kad jaunasis Keistutis yra bolševikiškos idėologijos belaisvis. Jisai nepajėgia iš jos pančią ištrukti. Bet jisai stengiasi: "Pasveikins" Maskvos kapituliaciją prieš hitlerizmą, kaip didelę sovietų "pergalę", jisai baigia savo dumojimus tokia pastaba: gal but, tas jo aiškinimas esąs klaidingas, ir tik ateitis parodysianti, ar demokratinis pasaulis turis "smerkti ar girti" šią keistą istorijos įvykį.

Tai, kaip toje rusų patarlėje sakoma: "Pradėjo su Allėliuja, o pabaigė su Amžinatilisu". Kitas jaunuolis, J. Ormanas, stengiasi būti visu šimtu nuosimčių ištikimas Dėdei Stalinui.

Varžybos Lietuvoje

(Mūsų specialaus korespondento Lietuvoje)

(Tėsinys)

O kadangi vokiečių visur yra gyvenamieji, tai tos žirnos verduoja sau tarnautojus iš vietos vokiečių ir kartu juos įpareigoja eiti dar antraeilės pareigas, butent, vietos gyvenimo sekimą.

Tuo būdu Vokietija čia pasistatė naują vietos vokiečiams, susiprims jų materialę padėtį ir kartu įtraukia į savo valstybės tarnybą.

Aišku, vietos vokiečiams, iš seno tuose kraštuose gyvenantiems, lengva sekti tasai gyvenimas ir kas reikia ir kaip reikia informuoti.

Aišku, tarus, Vokietijos pramonės ir prekybos firmų atstovybės svetimuose kraštuose kartu yra įpareigojamos žvalginėti ir šitą darbą jos paveda vietos vokiečiams, kurie iš seno tuose kraštuose gyvena.

O tasai žvalginėjimas paviršutiniškai žiūrint yra labai nekalto turinio. Šie žvalgybos pareigūnai seka vietos gyventojų upą, stebi tų kraštų ekonominį gyvenimą, išsiskiria ir pasižymi vokiečiai visai nepatinkimus žmones, atrenka Vokietijai išlikimus, sėja vietos gyventojų tarpe visokius gandus, kas reikia demoralizuoti, kas reikia įvairiais būdais paperka. Tai toksai žvalginėjimas, kuris teisiškai tariant net neturi kriminalinių žymių.

Paviršutiniškai žiūrint, tai visai nekalto turinio užsiėmimas. Šitokio turinio užsiėmimo mėgėjų dabar Lietuvoje esama nemaža žmonių, jie veik visi vietos vokiečiai.

Klaipėdos kraštas "kultūrinamas"

Klaipėdos krašte šiuo metu neveikia nei viena mokykla. Kai kuriose mokyklose apgyvendinti kareiviai, o kitos dar laukia jų ateinančių. Visų ukininkų trobesiai suregistruoti ir iš anksto ukininkams įsakyti reikalui išitikus tuos trobesius patušinti ir busimiesiems reikalams užleisti. Vieni tų trobesių turi būti paruošti atitinkamam skaičiui vyrių priimti, o kiti daiktams jų sudėti, arba arklams užleisti. Tie trobesiai laiks nuo laiko tikrinami, ar jie jau paruošti, ar tinkamai užlaikomi. Buvę Klaipėdos pradžios mokyklų mokytojai veik visi iškelti į Vokietijos gilumą, o iš tenai atkelti grynai vokiečiai nacionalsocialistai, kurie visai lietuvių kalbos nemoka. Dabar šitie vokiečiai mokytojai visame krašte varo nacionalsocialistinę propagandą. Vokiečiai griežtai atmeta tą mintį, kad Klaipėdos krašte esama vietos lietuvių, jie tik sako, kad čia visi vokiečiai, bet kai kurie iš jų moka lietuviškai. Todėl lietuvių kalba čia visai užgulta ir viešai jokios įstaigos ji nevartoja. Vietos lietuvių buvo mėginę reikalauti šokių tokių teisių lietuvių kalbai ir norėta įsisteigti lietuvių mokyklą, bet šito jiems neleista ir aiškiai buvo duota suprasti, kad niekuomet ir neleis.

Klaipėdos krašte ir Tilžėje dabar dirba apie dešimt tūkstančių lietuvių darbininkų iš didžiosios Lietuvos. Vokiečiai deda visas pastangas, kad šitie lietuvių neturėtų nieko bendro su vietos lietuviams. Šių lietuvių darbininkų dalį jau iškėlė į Vokietiją, o kitus mėgina suvilioti, kad jie važiuotų iš Klaipėdos.

Bet kadangi jisai šioje valandoje negali sugalvoti nieko gero Dėdės naudai, tai jisai čia mišiai plusta tuos senosios lietuvių kartos atstovus, kurie atstarnauja Maskvai.

Šis vyrukas, matyt, yra visai prilipęs prie Berlyno-Maskvos ašies.

krašto toliau nuo sienos dirbti.

Lietuvių darbininkų tarpe taip pat varoma stipri nacional-socialistiška propaganda ir juos mėginama įtraukti į bendrą nacišką darbą, atseiti, vokiečina. Vien tik Tilžės fabrikuose šiuo metu dirba apie pora tūkstančių lietuvių. Kiti jų panudė atgal grįžti į Lietuvą, bet jiems sudaromos visokios kliutys ir legaliu keliu jie parvykti negali. Jei kas iš jų ir grįžta atgal, tai tik nelegaliu keliu.

Lietuvių darbininkų tarpe sklaidžiami gandai, kad visvien neuzilgo Vokietija užimsianti Lietuvą, todėl jiems nėra jokio išsikačiavimo grįžti į savo kraštą, nes anksčiau ar vėliau visviena jie atsidurs vokiečių globoje. Jei jie dabar pasiliksi Vokietijoje, tai paskui esą bus siųsiems žymiai geriau, kai Vokietija valdysianti visą Lietuvą. Girdi, Lietuvoje busiųjų paskelbtas protektoratas, panašus, koks dabar veikia Čekijoje. Bet esą tuomet Lietuva busianti žymiai didesnė, nes Vokietija prie Lietuvos prijungianti visas tas istorines Lietuvos žemes, kurias dabar Lenkija valdo.

Kiek tenka patirti šioji vokiečių propaganda labai silpnai veikia lietuvių darbininkus ir rečiau jų svajoja visam pasilikti Vokietijoje. Visi jie nori grįžti atgal, bet tik neturi progų.

Gal šioji propaganda turėtų žymiai didesnę pasisekimą, bet vietos vokiečių darbininkų tarpe vyrauja vokiečių vyriausybės opozicija, tai lietuvių darbininkų greičiau pasiduoda vietos vokiečių darbininkų opozicijai.

Todėl Vokietijos vyriausybės pareigūnai visokiais būdais stengiasi lietuvių darbininkus nuo vietos darbininkų izoliuoti. Štai lietuviams darbininkams steigia atskiras valgyklas, butus ir net klubus, kad tik jie nespainiotų ir nedraugautų su vietos vokiečiais darbininkais.

Vokiečių kareivių tarpe taip pat jaučiamas opozicinis upas. Iš klaipėdiškių ukininkų yra kartais tiesiog pasityčioja, dėlko jie palaikę nacionalsocialistus; esą, ar jau vietos ukininkams įgriso gerą duoną valgyti, kad jie kartu eję su nacionalsocialistais.

Tai visai nenuostabu, jei ir lietuvių darbininkai čia pasilikę darbams taip sunkiai pasiduoda nacionalsocialistų įtakai.

Net vokiečių valdininkų tarpe atvykusių iš Vokietijos esą tokių, kurie drįsta net viešai pasakyti, kad Klaipėdos kraštas tikrai lietuviškas ir kad būtų jam žymiai geriau priklausyti Lietuvai.

Iš tų mažų pastabų tenka daryti išvadas, kad Vokietijoje esama stiprios opozicinės nuotainios.

Aišku, šioji opozicijos nuotainka sunkiai gali viešai prasi-veržti pro visokius policinius varžtus. Idomu, kad kai kas iš lietuvių darbininkų gauna iš Lietuvos laikraščius, tai vietos vokiečiai atsidėję prašo paskaičiuoti ir išversti, ką užsieniu spauda apie Vokietiją rašo. Šiokie pasitaikę iš Lietuvos laikraščiai kartais eina iš rankų į rankas. Mat, vokiečiai savo spaudai netiki ir jie smalsos yra pagauti, ką užsieniu spauda rašo.

Tai visai nenuostabu, jei lietuvių darbininkai taip pat yra labai pasiilę lietuvių spaudos. Deja, vietos spaudos jie nespina gavo iš Lietuvos maldaknygių transportą! Mat, kaip kas yra labai susirupinęs lietuviųspaudai maldaknygių pagalba. Tas maldaknyges dalino vietos katalikai kunigai. Kai kas iš lietuvių darbininkų šokiąs žyngais labai pasipiktino! Vieton, kad Rupertis jų teisine padėtimi ir suteikti jiems laikraščių, iš kurių galėtų sekti Lietuvos gy-

venimą, jiems pakišamos maldaknygės!

Diplomatų pasikeitimai

Seniau Lietuvos konsulas rezidavo Tilžėje. Dabar tasai konsulas perkeltas į Klaipėdą. Ilgus metus Lietuvos konsulu Tilžėje buvo Dr. Bruoga, dabar jo vietoje bus paskirtas Chicagoje buvęs konsulu Kalvaitis.

Lietuvos konsulatas Klaipėdoje žymiai yra sustiprintas. Tai, gi, buvusiam chigagiečiui konsului Kalvaičiui dabar tenka labai atsakingos pareigos.

Turint galvoje, kad Klaipėdos krašte ir Tilžėje esama daugiau kaip dešimt tūkstančių lietuvių darbininkų, tai numanu, kad konsulatui bus daug darbo.

—Betkas

(GALAS)

Iš Lietuvos

KLAIPEDA. — Su Vokietijos uostu jurinį susisiekimą palaiko Lietuvos Baltijos Lloyd'o laivai "Panevėžys", "Kaunas", "Šiauliai", "Marijampolė", "Kretinga" ir "Utena", kurie yra perregistruoti į šventosios uostų ir plaukioja po Lietuvos vėliava, tai pat du "Sandelio" bendrovės laivai "Nida" ir "Venta", kurie plaukioja po Lietuvos vėliava, bet dar nėra perregistruoti į šventosios uostų. Taip pat į Klaipėdą atplaukia Lietuvos Nemuno laivai, kurie atveža baidokus iš Kau-no ir gabena prekes vidaus vandenų keliais.

KLAIPEDA. — Paskutinėmis dienomis Klaipėdos uoste pradėti darbai aptverti Lietuvai skirtą laisvosios zonos sritį, kaip tai yra numatyta susitarime. Į laisvąją zoną žiemos uoste patenka ir valdiškasis locų namas, kur bus įrengta Lietuvos muitinė ir kai kurios kitos zonoje veikiančios įstaigos. Į uosto bendrovės direktorių V. Štatkų kreipiasi begalės žmonių su prašymais gauti tarnybas laisvosios uosto zonoje. Prašančiųjų tarpe labai daug ne tik lietuvių, bet ir vokiečių.

KLAIPEDA. — Pagėgių apskrityje įvyko trys dideli gaisrai, kurie sunaikino stambių ukių visus trobesius ir derlių. Gaisro priežastys neišaiškintos. Be to, Liebartų dvare 12 km nuo Klaipėdos kilo didelis gaisras, kuris sunaikino 80 m. ilgumo jaują su visiu buvusiu joje pašaru bei inventorium. Klaipėdos policija išaiškino, kad dvaras buvęs padegtas.

ŠVENTOJI. — Rugpjūčio 19 d. šventosios Darbo Tautos trečioji ir paskutinioji tartininkų pamaina baigia savo darbą. Tą vakarą įvyksta iškilmingas vėliavos nuleidimas, atsisveikinimo lauzas ir darbo tautos stovyklos uždarymas.

SUV. KALVARIJA. — Šiomis dienomis perėjusi didelė audra su smarkiu lietuvi užnešė žemėmis nuo aplinkinių kalvų visą nedidelį ežerą, buvusį apie 1 km už miesto. Ežero vieta visiškai užpildyta ir sutlyginta su žeme.

VARSUVA. — "Nasz Przegląd" praneša, kad Kauno vokiečių Kulturverbunde suskeltas didelis išeikvojimas. Esą kei vokiečių veikėjai pasisavinę net apie 200 tūkstančių litų.

KLAIPEDA. — Išleistas įsakymas panaikinti visus Klaipėdos krašte dar užsilikus lietuviškus parašus.

KLAIPEDA. — Paskutiniu laiku pastebimas savotiškas turtai pasikeitimai. Eilė Lietuvos piliečių, turinčių turtą Klaipėdos krašte, keičia savo nuosavybes su klaipėdiškiais, turinčiais D. Lietuvoje.

Ką Žmonės Mano

Ar Mums Reikia Vienybės Ir Susitarimo?

Mums lietuviams (galima savo kraštą dėl tam tikrų priežasčių prisiminti ir kitas tautas, kada kalbame apie išeivijos ateitį, apie išeivijos likimą) svarbu pagalvoti apie išeivijos ateitį. Mes laipsniškai nykstame, nebelis mesų sukurtų darbų daugelis tęsiasi toliau. Ne tik mūsų pradėtas darbas nebus tęsiamas, bet faktiškai jis bus naikinamas. O tai bus labai skaudus smugis tautoms, kurios tiek daug darbavosi išeivijoje savo jaunose dienose. Dabar paimkime savo brolius lietuvius, kurie apledo

savo kraštą dėl tam tikrų priežasčių, dėl priepaudo, kurią Rusijos caras su savo satrapais buvo ant mūsų užkūręs. Mes to nepakęsdami plaukėme į visas pasaulio dalis su laimės ieškoti. Ir daugumas iš mūsų suplaukėme į vadinamąjį laimingą Ameriką, į tą šalį, kuri buvo ir dar tebėra vadinama laisvės ir aukso šalimi. Tačiau laikui bėgant ir čionais ėmė viskas keistis. Tiesa, senesniais laikais kai kurie mūsų broliai laipsniškai pakilo kaip mokslu, taip ir kapitalu. Ir už tai jie gali būti dėkingi savo darbštumui, o taipgi šiai laisvai šaliai, kuri suteikė jiems tą progą savo laimę susirasti. Vienok buvo ir tokių, kurie paliko savo laimę užjūryje, o čia susirado daugiau vargo, daugiau nesmagumo.

Suvažiavę jauni ir energingi vyrai ir merginos nuveikė milžiniškus darbus. Suorganizavo daugybę pašalpių ir kultūrinių draugijų. Sudėjo daug kapitalo pastatymui daugybės šalių, bažnyčių ir visokių įstaigų. Net sunku tikėti, kad per tuos kelis dešimtis metų lietuviai galėjo tiek daug nuveikti.

Didžiausias atliktas darbas, tai suorganizavimas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Tai yra didžiausia pašalpinė lietuvių organizacija visame pasaulyje. Čia yra pridėta labai daug sunkaus darbo ir nemažai kapitalo.

Daugelis, kurie prisidėjo prie šio sunkaus darbo, nemėnė, kad jiems bus reikalinga pašalpa arba kokis kitas patalpinimas. Jie buvo jauni drąsi vyrai ir nenorėjo manyti, kad jie kada sirgs. O apie senatvę ir mirtį nė kalbėti nenorėjo. Daugelis dirbo su pasišventimu tik dėl ateities, dėl kitų gerovės. Daugelis permaitė tą faktą, kad už keliolikos metų tie jauni drąsi vyrai pasens, nusilpnės ir mirtis juos pakirs. Tokiu būdu, pašalpinė organizacija vėliau bus reikalingesnė ir naudingesnė, negu tais laikais, kada buvo organizuojama. Na, o ar šiandien nėra faktas, kad pašalpa daug daugiau reikalingesnė dėl to, kad daugelis išeivijos lietuviai jau pradeda susenti. Sveikata pradeda nusilpnėti ir pašalpa būtina pasidaro reikalinga. Daugelis apleidžia šį pasaulį, atsiskiria nuo jo gerybių ir gražių tikėjimų, kad jie ne SLA, tai nebūtų galima nė tinkamai jų palaikyti. Tai čia, broliai ir sesutės, kiekvienas turime rimtai apie tai pagalvoti.

Dabar prieiname ir prie to klausimo: Ar mums yra reikalinga vienybė ir susitarimas, kad mes galėtume ir toliau vienas kitą sušelpiti reikalui atėjus.

Mes turėjome šimtus įvairių pašalpių draugijų ir draugijų, kuriomis per kiek metų galėjome pasitikėti, kad rei-

kale gausime pašalpą. Bet dabar jau aiškiai matome, jog visos jos baigia pranykti. Ir kai kurios valstijos dar spaudė, kad ateityje nebūtų suvilioti žmonės, kurie jau yra ne pomažai sumokėję. Ateityje, gal ir visai netruks, jos visos pranyks.

Dabar mums visiems tik lieka susivienijimai, k. t. SLA, SLRKA ir SLD. Tai apie šias organizacijas mes ir turime daugiausiai kalbėti. Ir kalbėti daryti ateities planus, kaip būtų geriau ir saugiau išsilaikyti. Dar po keliolikos metų ir susivienijimose, pasireikš narių trūkumas, jeigu mūsų priaugantis jaunimas nesusidomės daugiau, negu iki šiol. Jei gi jie permaitys tą naštą, kurią jiems ateiviai palieka, tai žinoma galės tęstis ilgiau, o šiaip tai galima savotišką išvadą padaryti.

Taigi, dabar daugelis jau pradeda susidomėti ir svarstyti, kaip būtų galima tą visą atliktą darbą pailginti, ir ar ilgiai susivienijimai paskirai galės gyvuoti. Yra daug nuomonių, kaip įvairiose kolonijose šiuo klausimu. Ar nebūtų naudingiau, jeigu SLA ir SLD sudarytų vieną stiprų susivienijimą, taip kaip praityje gyvavo tik vienas SLA. Sutraukimas narių į vieną susivienijimą sustiprintų jį nariais ir finansiniais. Suglaudus visas jėgas į krūvą, būtų daug lengviau dirbti. SLA kviečia mažesnes draugijas, kad dėtusi prie jo. Taigi, ar nebūtų naudingiau, jeigu iš abiejų pusių būtų rimtai pagalvota, paliekant šalyje bile politiską nusi-statymą. Butų gerai, kad nariai visose kolonijose rimtai pagalvotų ir per spaudą savo mintis pareikštų. SLA seimas jau artinasi, ir tokie vienybės ir broliško klausimai gal turėtų būti pakelti. Atsiminkime, broliai ir sesutės, kad iš tuščių politikavimų naudos nebūna nei vienoms nei kitoms. Mes turime rimtai kalbėti ir rimtai į viską žiūrėti, kad mūsų visų ateitis būtų užtikrinta.

Taigi, Clevelando veikėjai iš dviejų susivienijimų ir kelia šį klausimą, kad kitos kolonijos apie tai pasvarstytų. Šis klausimas nėra keliamas, kad būtų vieniems ar kitiems kokis politiskas pasinaudoji-

IS LIETUVOS

JURBARKAS.—Rugpjūčio 15 sienio policijos laivai "Šaulys", d. čia įvyko nepaprasta šventė, kurią surengė savanoriai, šauliai, kooperatininkai, jaunieji ukininkai ir kitos vietos organizacijos. Į šventę atvyko teisingumo ministras dr. Tamošaitis ir žemės ūkio ministras dr. Krikščionas. Teisingumo ministras savo kalboje pasakė, kad Lietuva materialiskai ir moraliskai ginkluojasi, kaip ir kitos šalys, bet tie mūsų ginklai nebus pavartoti prieš vieną kaimyną, kol kaimynas nepažeis Lietuvos teritorijos ir jos nepriklausomybės. Lietuva laikysis griežto neutralumo ir nė vienam netalkininkaus kare prieš kitą kaimyną, bet savo žemės neužleis be žutbutinės kovos niekam. Kalbėdamas apie jurą, ministras pareiškė, kad jurą mes visi, branginsime ir ginsime nuo visų, kas kėsintųsi į ją iš mūsų atimti, mes nustumi juos juos. Čia mes visi turime pasidaryti visomis išgalėmis, net gyvybės negailėdami, ginti jurą. Žemės ūkio ministras pastebėjo, kad didelio pelno mu-kraštui duoda pieno ūkis, iš kurio Lietuvos ukininkai gauna daugiau kaip 50 mil. Lt per metus, iš kiaušinių ūkio gauna — per 10 mil. Lt. ir iš kiaušinių ūkio — 70-80 mil. Lt. Ragindamas ukininkus burtis į kooperacijas, ministras užtikrino, kad tuomet ukininkai savo gerovę dar labiau pakels. "Nesigiriant reikia pasakyti, kad esame padarę labai daug. Sukurėme jau savo pramonę, turime kariuomenę, kuri pasiryžusi kiekvienam metu ginti mūsų žemę, turime daug mokyklų ir kt. vertybių. Visa tai matydami mes turime dar labiau pasiryžti, kad butume amžinai laisvi, nepriklausomi."

KLAIPEDA.—Klaipėdos kraštą prijungus prie Vokietijos, Klaipėdoje buvo likę mūsų pašalpių. Jis yra keliamas tam, kad būtų galima jį aptarti ryšium su visų gerove.

JONAS JARUS
SLA 136' kp. raštininkas
STASYS CERAUKA
SLA 136' kp. pirmininkas
S. MAŽANSKAS
SLD vice-pirmininkas

iškilmingai pagerbta lietuvė Marija Barškienė, sulaukusi 94 m. amžiaus. Barškienė temoka tik lietuviškai kalbėti ir skaito vokiečių leidžiamą "Lietuvišką Ceitungą", tačiau vokiečiai, ją pagerbdami, ir vokiečių spauda, rašydama pagerbimo iškilmes, Barškienę vadiną vokiečių moterimi ir motina, o lietuvių kalbą vadina tam tikra klaidiške vokiečių kalbos tarne.

ECONOMICAL EFFICIENT
Use only one level teaspoonful to a cup of sifted flour for most recipes.

KC BAKING POWDER
Same price today as 48 years ago

25 ounces for 25¢

Manufactured by baking powder specialists who make nothing but baking powder—under supervision of expert chemists of national reputation.

MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

SAMUEL HELMAN
SERVICE WITH A SMILE

1411 So. Halsted Street
Tel. CANAL 5063

DIDELIS IŠPARDAVIMAS

SPECIALĖ MALEVA	97¢
4 HR. SPAR VARNISIUS	\$1.10 aukšč.
SIENU POPIERIUS	5¢ aukšč.
VIENO KAUTO ENAMELIS	\$1.65

PRISTATOME MIESTE VISUR.

S. L. A.

rinėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir rupinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA organizatorių. Kai vienas tų organizatorių atsižvelgys į jūsų namus, paklauskite jo patarimo—prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeima.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

307 West 30th Street, New York, N. Y.

COAL

EGG	\$4.00
NUT	\$4.00
BIG LUMP	\$4.00
MINE RUN	\$4.00
SCREENINGS	\$4.00

PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE
DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas
Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

Veik Tuos Sulankstytyus Sparnus
Pas:
AL'S BODY SHOP
610 W. 32nd St.
Tel. Victory 0308
Aš suveidinu ir ištaisau.
Prieinama kaina.
Al. Gudaitis, Sav.

Lietuvis Plumberis
— Laisnuotas —
GAS FITTINGS and SEWERAGE
also BEER COILS in TAVERNS
IRENGIA STOKERIUS
JOHN YERKES
2422 West 69th St.
Tel. Hemlock 2867
Rez. Republic 5688

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryto
iki 9:15 vakaro.
Išgirsit vėliausias žinlas,
muziką ir kitus įdomius
pranešimus.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
20 Metų Sukakties
Minėjimo Ženklius
GALI GAUTI
NAUJIENOSE
KAINA 25 CENTAI
Pelnas eina
LIETUVOS AERO KLIUBO
NAUDAL

KAIP ŽUVIS BE VANDENS, TAIP GERENS LIETUVIS BE "NAUJIENŲ" NETURĖTŲ BUTŲ

LIGONINĖS HOSPITALS
SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILAI IŠIMAMI už \$13.50
GYDYMAS LIGONINĖJE \$50.00
RAUDONGYSLĖS IŠIMAMA viena dieną Ligoninėje \$15.00
REUMATIZMAS
Greitai Palengvinama \$2.00
VISAS LIGAS GYDOMA \$1.00
Eksaminacija įskaitant vaistus
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Ave., Chicago
Tel. Lawndale 5727.

FOTOGRAFAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniais užtaisais ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5583-5584

PETER PEN

WHAT? JUST AN OLD BRICK THAT HAD SERVED AS A WEIGHT?

YOU'VE LOST IT, ONLY AN OLD BRICK. WE TOSSED IT AWAY IN DISOBT. BUT THEN I SAW THE BOX. I SAW A PIECE OF PAPER.

UPPER CORNER UNDER CLOCK LEFT HALLWAY. XXX. IN CLOCK. (FOR IT STAYS AWAY FROM THE WALL.)

HOW MUCH OF THAT MONEY WAS YOURS, GRANDFATHER?

OH, THEY GAVE ME TWO THOUSAND.

YOU KNOW, PETER, I FIGURED IT OUT. I MADE THE CLOCK STRIKE TWO AS A SIGNAL.

SURE, BUT HE WAS READY TO SCARE HIS NEIGHBORS AWAY. SO THAT HE COULD HAVE ALL THE GOLD.

It must have been great to have all that gold!

m-m-m-m

Chicago Lithuanian Society

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117

VALDYBA
K. KAIRIS, prezidentas K. AUGUSTAS, išdėstas
P. GALSIS, vice-prezidentas ALGIRDAS RULIS, trustis
V. MANKUS, sekretorius P. MILASEVICIUS, trustis
P. MILLER, finansų sekretorius
DR. MONTVIDAS, Dr. Jos Daktaras, K. GUGIS, Dr. Jos Advokatas,
J. P. VARKALA, Draugijos Auditorius

JUBILIEJINIO KONTESTO DARBO EIGA

Juozas Zukas, Chicago	38
Adomas Markunas, Chicago	34
John Petkus, Aurora, Ill.	27
Benedict Vaitekunas, Chicago	26
Juozas Asclla, Chicago	25
V. B. Ambrose, Chicago	18
Stanley J. Petruskas, Rockford, Ill.	14
Petras Galskis, Chicago	14
K. Yokubka, Cicero, Ill.	12
Frank Bulaw, Chicago	8
Joseph Laurinas, Aurora, Ill.	8
S. Yurchis, Chicago	10
Petras Lapenis, Chicago	6
Jonas Thomas, Chicago	5
Ramasis Miksys, Chicago	4
E. Norgailienė, Chicago	3
Valeria S. Zelnis, De Kalb, Ill.	3
Marijona Asclla, Cicero	3
Mike Senko, Chicago	2
Miss Josephine Miller, Evanston, Ill.	2
Frank Klika, Chicago	2
Thomas Salkauskas, Chicago	2
S. Mockus, Racine, Wis.	1
Antanas Totilas, Kenosha, Wis.	1
Chester Prakuratas, Gary, Ind.	1
J. Cinikas, Cicero	1
Juozas Albuskas, Chicago Heights, Ill.	1
John J. Lidzius, Indiana Harbor, Ind.	1
Bruno Arlauskas, Chicago	1
Joseph Augaitis, Cicero	1
Jonas Kaulinas, Chicago	1
Constantin Cepulevicius, Chicago	1
Anton Marshall, Maywood, Ill.	1
Pavieniai nariai įrašė	90

PASTABA: Kontestas baigsis balandžio 30 d. 1940 metais. Visi nauji nariai įsirašę šio kontesto buvyje gaus tiketus nemokamai į gegužinę. Taipgi tiketus gaus nemokamai visi tie draugijos nariai, kurie įrašys nors vieną naują narį.

Konkurso pabaigusių gegužinėje visi nauji nariai ir tie, kurie įrašys nors vieną narį į draugiją, gaus tiketą nemokamai užkandžiams ir gėrimams.

Nariai priimami draugijon — vyrai ir moterys — nuo 15 iki 48 metų.

Įsirašyti galima per mūsų kontestantus, per draugijos narius, arba reikia atvykti asmeniškai į draugijos ofisą.

Draugijos ofisas atidaras kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, o ketvirtadieniais iki 9 valandos.

JUOKAI

Išėjo į gera.

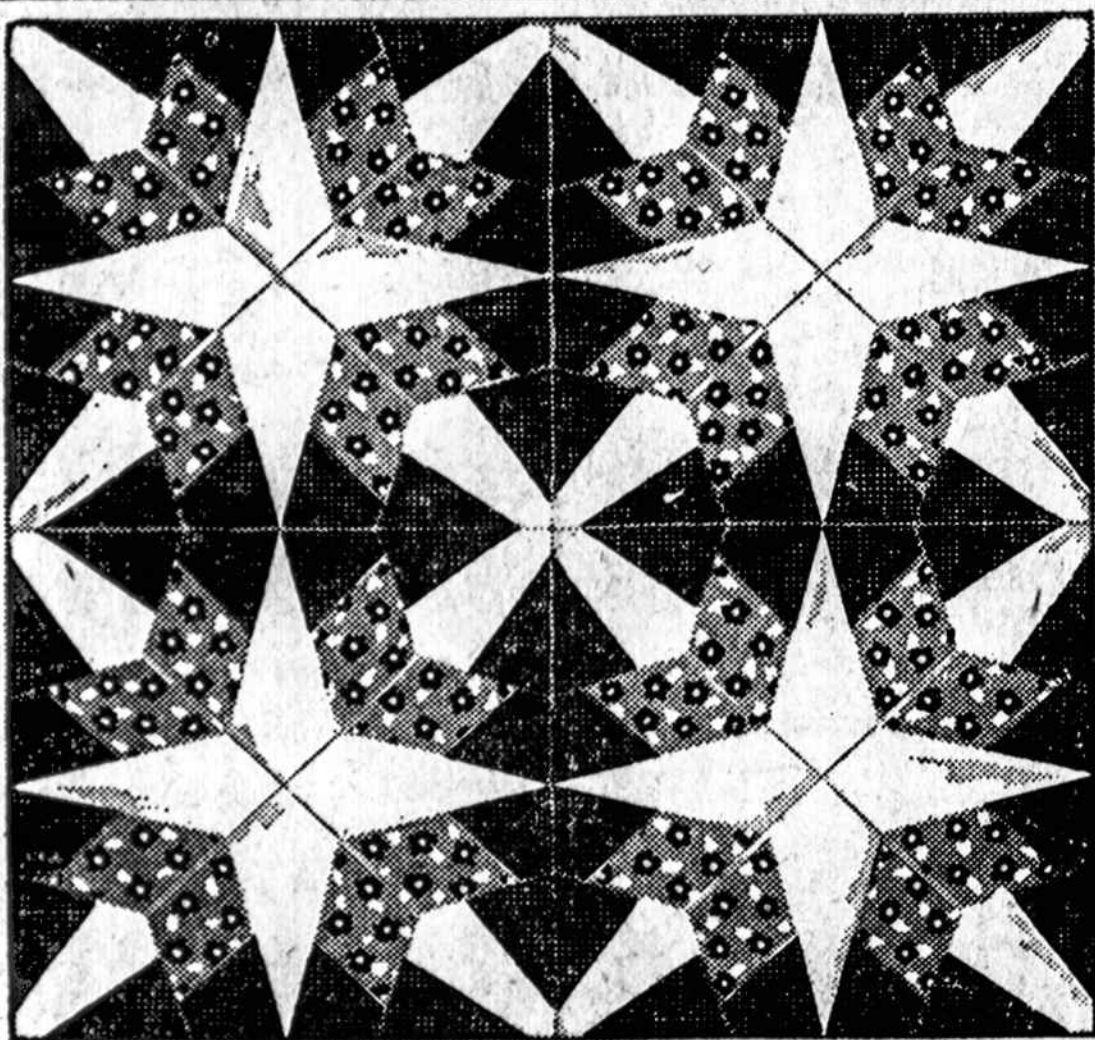
—Pone Kančaiti, mano viena višta įlindo į tamstos sodą ir iškapstė lysvę!

—O, tai niekis, pone Žvakienė: mano šuo Blusius tamstos žadėjo!

vištą papiovė!

—O, pone Kančaiti, ir tai yra niekis — neapsižiūrėjusi mano duklė tamstos šunį užmušė!

—Nenusimenu, ponio Žvakienė, nes šis įvykis suvedė mus į giminybę — mano sūnus su tamstos dukterimi susi-

COPY, 1939, NEEDLECRAFT SERVICE, INC.

MORNING STAR

PATTERN 2262

Šis atmetinis žvaigždės lovos užklotės išsiuvinėjimas.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT.,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

No. 2262

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas ir valstija

NAUJAS CHICAGIETIS IR NAUJAS NARYS

Mečeslovas Motuzas

Broliai Motuzai yra labai plačiai ne tik amerikiečiams, bet ir kanadiečiams žinomi, nes jie yra apvažinėję visas lietuvių kolonijas su savo įdomiomis filmomis apie Lietuvą. Jie rodė Lietuvą vasaros metu, taipgi ir žiemos metu. Tūkstančiai lietuvių matė savo tėvynę Lietuvą brolių Motuzų filmose sutaptydami laivokartės išlaidas.

Broliai Motuzai yra trys: Kazys, Jonas ir Mečeslovas. Tėvai yra kilę iš Kupiškio. Dabar tenais valdo ukio centrą.

Broliai Motuzai yra gimę Amerikoje, Maspeth, L. I., New Yorke. 1921 metais išvyko į Lietuvą, atgal grįžo 1931 metais be filmų. Paskiau grįžo atgal į Lietuvą 1936-37-38 metais ir nufilmavo visą Lietuvą, kaip ji tais laikais atrodė ir atgal grįžo į Suv. Vistijas mums parodyti, kaip šių dienų Lietuva atrodo. Jų žygis buvo labai sunkus, bet paskėmingas. Žmonės gausingai lankėsi jų filmų pamatyti, ir kurie matė, — visi džiaugėsi.

Broliai Motuzai baigė savo filmavimą po plačiąją Amerikos Lietuvą nusitarė padaryti pertrauką, kadangi brolis Kazys pradėjo biskutį sunegalėti. Dėl to ir teko baigti sunkų darbą.

Negalima pamiršti ir jų brolio Jono, kuris gyvena New Yorke. Jonas Motuzas daug padėjo savo broliams maršrutą įtvarkyti. Jisai jau buvo daug dirvos prirengęs, kada broliai Motuzai atvyko į Suv. Valstijas.

Teko plačiai pasikalbėti su p. Mečiu Motuzu. Tarp kitko jis padarė tokį pareiškimą:

„Mūsų filmų rodymas dar nėra visiškai atsižadėtas. Labai galimas dalykas, kad mes ir vėl pasirodysime su kuo nors naujesniu. Aš pats nusitariau apsigyventi Chicagoje, nes kasgi galėtų kitur apsigyventi? Chicago man atrodo kaip Amerikos Kaunas. Čia tikrai lietuviška atmosfera, kur gali klestėti mūsų kultura. Tokių didžiulių draugijų kaip antai Chicago Lietuvos Draugija ir kitos, jokių būdu negalima kitur rasti išimtis pačia Lietuvą. Aš taipgi įstojau į Jaunimo Kultūros Ratelį, kuris man duoda progos jaustis tarsi Lietuvoje. Kultūros Ratelis pilnai atstovauja dabatinei Lietuvos jaunimo kultūrinei dvasiai. Pagaliau, kasgi nenorėtų apsigyventi Chicagoje. Tai yra vienintelis Amerikoje lietuvių miestas, kuriame lengvai yra galima susikurti tinkamą socialų gyvenimą. Aš esu labai dėkingas p. V. B. Ambrose, kuris man paaiškino apie Chicago Lietuvos Draugiją, kurios aš dabar jau esu narys. Aš tikiuosi, kad priklausymas Chicago Lietuvos Draugijai aš įgysiu gerų draugų ir šiaip įdomių pažinčių.“

Beje, aš dar nebuvau pasakęs, kad p. Motuzas dabar jau yra biznierių: jo taveras

Helen Montgomery, jos vyras ir kūdikis. Ji dalyvaus sklandytuvų rungtynėse.

ŽANAS ŽORESAS — PIRMA DIDŽIOJO KARO AUKA

Jo 25 Metų Žuvimo Sukakties Proga

Liepos 31 d., sukako lygiai 25 metai, kai nuo piktos rankos žuvo garsus prancūzų pacifistas ir socialistas Žanas Žoresas. Tai buvo kaip tik Didž. karo išvakarėse. Šių sukaktuvių proga jo atminimui pažangioji pasaulio spauda plačiai rašo. Tie aprašymai vaizduoja anų 1914 lenties metų, pasaulinio karo išvakarių, atmosferą, kuri kiek panaši ir dabar į mūsų gyvenamojo momento atmosferą:

—1914 m. liepos 31 d. Paryžiuje. Atmosferą labai tiršta. Po Sarajevo šuvis jau visiškai pribrendo krizė. Birželio mėn. žmonės ir laikraščiai dar atrodė normaliai. Tačiau, po austrų ultimatumo Serbijai viskas pradėjo keistis kas valandą. Laikraščiuose pradėjo rodytis nervingi vedamieji, o žmonės apėmė panika. Prasi-dėjo pirmos mobilizacijos ir visų lupose kabojo gaisus klausimas: „Karas?“...

Taikos šalininkams buvo sunkios valandos. Jie dirbo išsijusę, kad tik kaip nors išgelbėtų taiką. Žymus prancūzų socialistų vadas Žanas Žoresas pasijuto pašauktas tuo lemtingu momentu būti tuo žmogumi į kurį, būtų nukreiptos visų lupose kabojo bausis viltimi.

Žoresas buvo masyvaus kūno ir iš viso savo išraiška buvo pietų Prancūzijos valstiečio prototipas. Bet, jis buvo labai judrus. Plati barzda supo jo apvalų veidą, kuriame žibėjo geros ir ugningos akys. Tai buvo švelnios sielos ir tvirtos kūno žmogus.

Prancūzų tautos tribunolas Žoresas drąsiai žengia į kovą prieš gresiantį karą. Visai neseniai jo balsas skambėjo Bazely tarptautiniam socialistų kongrese prieš galimą karą ir jo balsas rado tokį stiprų atgarsį plačiame pasaulyje. O dabar jau tik kelios dienos nuo karo viesulo pradžios. Jis dar mėgina išnaudoti visa, kad tik būtų išvengta karo. Dieną naktį jis laksto iš vienos vietos į kitą, konferuoja nuolat su min. p-ku Vivianiu ir miega tik prie „Humanite“ redakcijos stalo.

Nepaprastai išvargęs nuo tokių sunkių pergyvenimų, jis

randasi adresu 3942 W. Pershing Rd., Brighton Parke, Brighton Parko nariai yra raginami ten atsilankyti ir susipažinti su nauju nariu — vienu iš brolių Motuzų. —V. B. A.

volveris ir nutaikęs į Žoreso gerklę iššauna du kartus. Moteriškas balsas klykia: „Žoresas nušautas“. Masyvi Žoreso figura nusvyra ant balta drobule apdengto staliuko. Iš jo gerklės pradeda tekėti kraujas, o aplinkui netrukus pasidaro tikras kraujo klanas.

Kavinėje didžiausias sąmyšis. Renodelis pribėga ir stengiasi gaivinti Žoresą. Kiti bėga šaukti gydytojo, o treči vėjasi šovėją. Jo redakcijos draugai atbėga išblyškę, nusiminę. Štai jau ateina gydytojas. Ant didelio stalo, kuris apdengtas paklodėmis, guli Žoresas ir sunkiai alsuoja. Pulsas eina vis silpnyn ir po kelių minučių bergždžių pastangų, gydytojas pareiškia: „Žoresas mirė“...

Liudna žinia paplinta po visą Paryžių žaibo greitumu. Ministerių taryba specialiais plakatais skelbia savo užuojautą nužudytojo šeimai. Šimtai tukstančių nužudytojo paryziečių draugų liudi. Jie jūta, kad kartu su šiuo didžiuoju pacifistu ir žmonių draugu užmušta paskutinė taikos išlaikymo viltis ir kad po šios aukos už taiką turės netrukus sekti milijonai kitų gyvybių. Kas gi buvo Žoreso žudikas?

Tai buvo jaunutis ir sukurstytas žmogus, Raul Vilenas. Jam dar nebuvo nė 30 m. amžiaus, o jo motina savo gyvenimą baigė nepilnapročių namuose. Jo paties nervai taip pat buvo gerokai pakrikę. Jam pakako šovininis laikraščio rašėvių kurstomųjų straipsnių prieš Žoresą, kurie jį vaizdavo, kaip Prancūzijos priešą...

1919 m. kai Prancūzijoje dar vyravo šovinistinės nuotaikos Vilenas buvo teisiamas už savo veiksmą ir teismas jį... išteisino. Tačiau, 1924 m., kai šovinizmo laikotarpis buvo praėjęs, tai Prancūzija atsi-teisė nužudytajam dvasios milžinui. Žoreso pelenai buvo perkelti į panteoną ir padėti greta kitų didžiųjų prancūzų pa-

laikų. Tose išskilmėse dalyvavo milžiniškos žmonių masės.

Dabar jau praėjo 25 m. nuo tos tragedijos. Jeigu Žoresui būtų buvę lemta pergyventi Didž. karo vargus, tai jam šiemet rugsėjo 3 d. būtų sukakę 80 m. amžiaus. Kaip tik dabartinių gyvenamųjų momentų visas pasaulis atsiduręs prieš didį klausimą, ar atsiras dabar naujų Žoresų, kurie taikos labui paaukotų savo gyvybę? „L. Z.“

— SAVAITRAŠTIS —

“Argentinos Lietuvių Balsas”

U. S. A. metams kainuoja Pusanro Dolerio

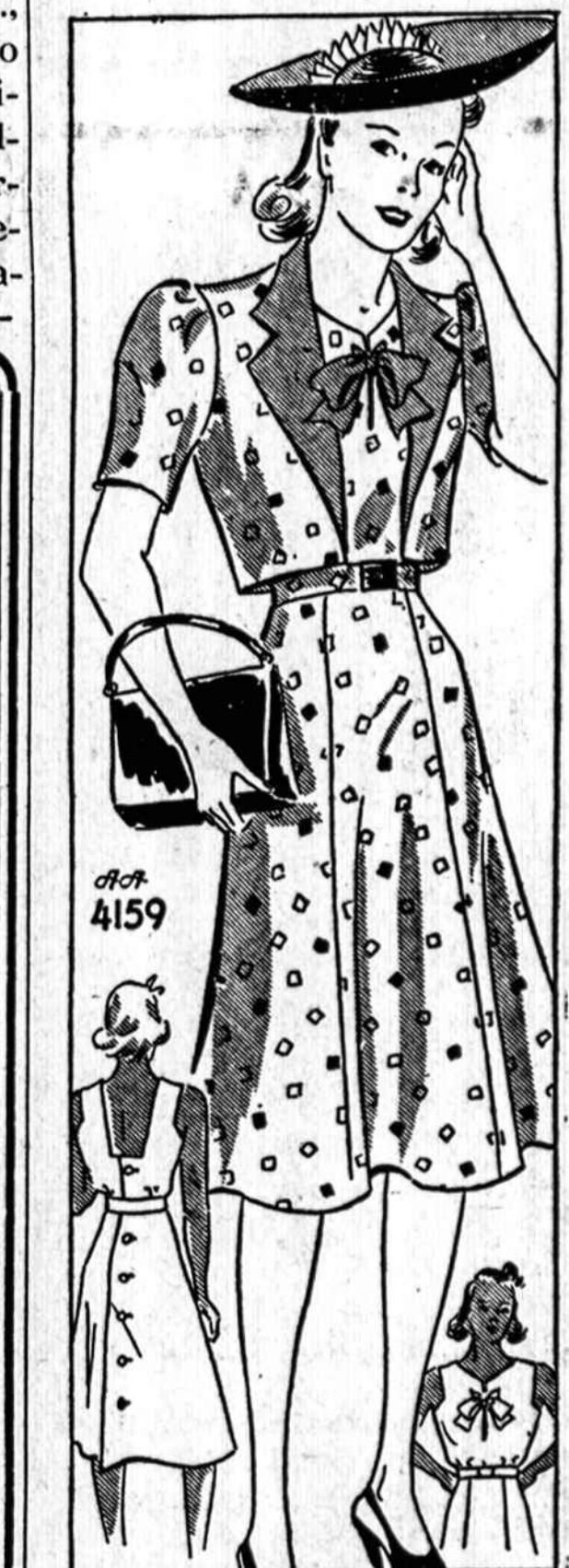
Galima išsirašyti per “Naujie-nas” arba tiesioginiai, adresuojant:

“A. L. Balsas”

Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina.

Kasdien skaitydami “NAUJIENAS” lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

MADOS

A. A. 4159. — Vasarinė suknelė su “bolero”. Sukirptos mieros 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28 ir 30.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kainą 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.

Mieros per krotinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

ŠTAI JUMS PROGA

“Naujoji Gadyne” — Vienas Doleris Metams

DEVYNI METAI kaip leidžiamas populiarius savaitraštis “Naujoji Gadyne”. Dabar nutarta leisti du kartus į savaitę. Tuo tikslu mūsų bendrovės direkcija paskelbia vųjų ir tikisi gauti 1,000 naujų skaitytojų.

“NAUJOJOS GADYNĖS” reguliariai kainą 2 doleriai metams. Bet dabar, ruošiantis prie du kart savaitinio laikraščio, naujiem skaitytojams toji kainą ant pusės nukertama — už vieną dolerį metams.

VIENAS DOLERIS metams už savaitinį aštuonių puslapių laikraštį — pirmas tos rūšies bandymas Amerikos lietuvių spaudos istorijoje.

NAUDOKITES tuo mūsų pasiulymu šiandien ir rytoj; nelaukit ir neatidėliokit, nes terminas gauti “Naująją Gadyne” už vieną dolerį metams yra trumpas ir nebus prailgintas.

PRIEŠINGAI, mūsų bendrovės direkcija rezervuojasi teisę savo pasiulymą atšaukti, kaip greitai ji matys reikalingą tatyti.

RASYDAMI MUMS kartu įdėkite vieną dolerį — jūs gausit populių 8 puslapių laikraštį. Adresuokite taip:

NAUJOJI GADYNĖ
220 Leonard Street Brooklyn, N. Y.

Ir Amerikiečiai Skaito arba Užrašo Saviesiems Lietuovj

“KULTURĄ”

Mėnesinis Mokslo, Visuomenės ir Literatūros Žurnalas

Eina XV metus. Redaguoja garbės prof. Antanas Purėnas. Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos mokslininkai, rašytojai, kritikai, visuomenininkai.

1938 m. žurnalo priedu specialiai išleidžiama įžymiojo rusų rašytojo Maksimo Gorkio geriausių kūrinių rinktinė knyga.

Žmogaus Gimimas

“KULTUROS” kainą: metams 4 dol. pusmečiui 2 dol. Lietuvoje kainą metams 16 litų, psm. 8 litai.

Adresas: “KULTUROS” žurnalas, šiauliai, Tilžės g-vė Nr. 153, LITHUANIA.

S.L.A. 226 Kuopos Susirinkimas

Pradėkim Vėl Veikti.

NORTH SIDE. — S.L.A. 226-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio (Sept.) 6 d., 7:30 val. vakare, Grigaičio svetainėje, 3804 Armitage Ave. Jau vasaros sezonas apleidžia mums, ir rudens-žiemos sezonas artinasi. Vasaros metu gamta buna pilna gyvumo, puošnumo, o mūsų vieša veikla apsnusta, apdingsta. Tačiau rudens-žiemos sezonui atėjus, mes privalome budinti, žadinti savo viešą energiją prie darbo. Todėl, gerbiamieji nariai ir narys, nepatingėkit prisidėti šiam susirinkime, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Nepamirškite užsimokėti mėnesinių duoklių laiku.

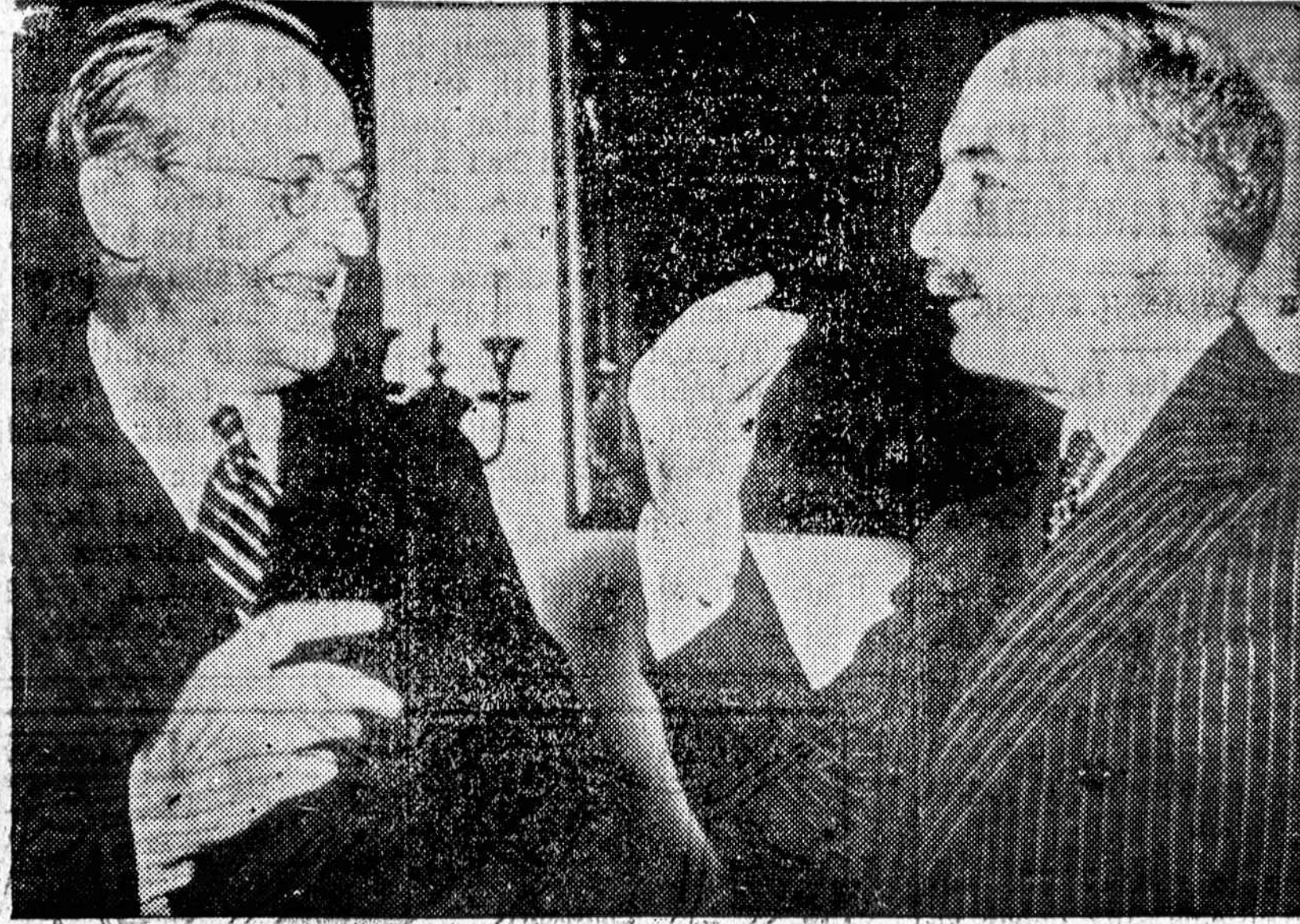
J. Naujalis, rašt.

Smagi Buvo Joniškiečių Paskutinė Gegužinė

Davė Nemažai Pelno.

Sekmadienį, rugpjūčio 27 d., įvyko Joniškiečių Labdarybės ir Kultūros Klubo paskutinis šių metų piknikas p-no Jos. Spaičio darže, Willow Springs, Ill.

Nors tą dieną buvo daug kitų piknikų, būtent Šaltimiero "Lietuvių diena", The Oaks darže, "Naujosios Gėdynės", Liberty Grove, ir kiti, tačiau, gerbiamieji nariai ir narys, nepatingėkit prisidėti šiam susirinkime, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Nepamirškite užsimokėti mėnesinių duoklių laiku.

WASHINGTON, D. C. — Lordas Lothian (po kairės), naujasis Anglijos ambasadorius Amerikai, kalbasi apie Europos padėtį su prancūzų ambasadorium Sin Quentin.

čia visus suminėti.

Rengimo komisija, būtent, pirm. Jonas Jonkus, vice-pirmininkas Kazimieraitis, bartendieriai Jonas Gasparaitis, Jos. Keturakis, p-a Laucienė, Ramonas prakaitavo, patarnaudami svečiams. Kaip girdėjau, Klubui liks gražaus pelno.

Dėdė B. Vaitekūnas.

Žvingiškių Piknikas Buvo Sėkmingas

Sutrukė Daug Svečių i Sunset Daržą

Rug. 27—Žvingiškių piknikas Sunset darže buvo sėkmingas. Jų naudai gyvai darbavosi pp. Alex Mileris, Vincas Kubaitis, Domicelė Kungienė, Adžius ir Kazys Paulius.

Laikė pikniko p. Edvardas Kubaitis visiems aukotojams širdingai dėkojo už gausias aukas ir skaitlingą atsilankymą. Jis iš kelių atvejų garmino "Naujųjų" kontestantę Oną Dovgin, lietuvių kalbos ir Andrejevo akrobatiškų šokių mokyklą ir jų ruošimą pikniką, kuris įvyks rugsėjo 10 d., Spaičio darže, Willow Springs, Ill.

Apart šio ir to, dar buvo ir jaunų mergaičių dainų ir šokių programos, kurį pildė Kristina Milleriūtė, M. Rudokas ir F. Poška. Taipgi Genovaitė Sakalauska ir Genovaitė Brazauskaitė, akrobatiškos šokėjos. Visi jaunuoliai savo uždavinius atliko labai puikiai ir tinkamai.

Jaunas Biznieriūs

Edvardas Kubaitis yra Vinco sunus. Jis dabar turi garbią "roadhouse" prie Archer ir Kean gatvių. Jo įstaiga yra puikiai įstaigta ir svečiai maloniai sutinkami. Aš kaip jaunuam ir mandagiam biznieriui, linkiu gausios ir sėkmingos.

Beje, turiu priminti ir tai, kad piknike p. L. Pricinauskas nufotografavo žvingiškius ir sakoma kad negatyvai išėjo labai gerai. Jei norite gauti atvaizdus, kreipkitės pas p. Alex Miller, 4258 S. Western Ave. — O. D.

Biznio Permainos

Marquette Salė Perėjo i Naujas Rankas

Stanislovas ir Barbora Pocių pirmąsias turėjo taverną adresu 6818 So. Ashland Ave. Dabar nupirko taverno biznį Marquette Hall name, 6908 So. Western Ave. Pocių Pocių ne tik perėmė taverno biznį, bet paėmė i savo rankas ir svetainę.

Jie tuojaus viską geriaus pertvarkė, nupirko daugiaus įrengimų, taip kad dabar svetainė bus tinkama visokiems parengimams.

Tai, kam tik bus reikalinga svetainė, visada kreipkitės

pas pp. Pocius i Marquette Hall, 6908 So. Western Ave., kur gausit mandagų patarnavimą. Progai pasitaikius turite priminti, kad Pocių yra geri naujieniečiai ir taipgi priklauso prie Chicago's Lietuvių Draugijos.

Nuo savęs linkiu p. Pociams gero pasisekimo naujoj vietoj.

Alex Ambrose.

Diena iš Dienos

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoje)

Fred Heij, 27, su Emily Petrick, 20
Milton Janus, 26, su Edmina Benish, 24

Reikalauja Persikū

Bernice Zilavy, nuo Alex Zilavy.

Chicago's Draugijų, Klubų Valdybos 1939 Metams

MORNING STAR KLUBO VALDYBA 1939 METAMS: Pirm. — A. Valckis, 3341 Evergreen Ave., tel. Belmont 7878; Vice-pirm. — J. Ambrose, 2002 Concord Pl.; Užrašų rašt. — M. Cepulė, 3327 Le Moyne St., tel. Spaulding 7903; Fin. rašt. — B. Rogers, 2345 North Kedzie Blvd., tel. Spaulding 3180; Izd. kasier. — J. Ralja, 4839 Winemac Ave.; Kontr. rašt. — S. Benekis, 3247 Beach Ave.; Kas. gl. — A. Lungovic, 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 3254; Maršalka — J. Milaševič, 2750 N. Nevada Ave. Susirinkimai yra laikomi kas pirmą ketvirtą, po antrojo 3800 W. Armitage Ave.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1939 METAMS: Pirm. — M. Grakauskas, 3939 N. Christiana Ave., tel. Juniper 5936; Vice-pirm. — Mike Cepulevičius, 3327 Le Moyne St.; Protokolo sekr. — Anton Lungovic, 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 3254; Fin. rašt. — Stanley B. Benekis, 3247 Beach Ave.; Kasier. — John Kuprevičius, 3440 W. Pierce Ave.; Maršalka — Anton Kuprevičius, 3440 Le Moyne St.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS CLUB VALDYBA 1939 M. Pirm. — J. Storičius, 4090 So. Talman Ave.; Vice-pirm. — L. Lubik, 2804 W. 45th St.; Nut. rašt. — Paul J. Petrakis, 752 W. 33rd St., tel. Victory 8770; Kasierius — Helen Gramantienė, 4535 So. Rockwell St., tel. Lafayette 2418; Fin. rašt. — F. Wittis, 4469 Archer Ave., tel. Lafayette 1874; Kontr. rašt. — P. Montvidas, 4136 So. Campbell Ave.; Kasos glob. — J. Jesionas, 2440 W. Pershing Rd.; Dr. kvotėjas — Dr. A. J. Manikas, 4070 Archer Ave., tel. Lafayette 3051; Trešiasis — T. Sever, 4243 S. Sacramento Ave.; Korespondentas — J. Kiskis, 2543 W. 45th St.; Maršalka — J. Balaitis, 2820 W. 43rd St. Susirinkimai atsiubina kas mėnesį trečią (3) sekmadienį 1 val. popiet. i klubą priimami vyrai ir moterys nuo 16 iki 45 metų amžiaus.

DRAGYSTĖ LIETUVISKA VILIAVA AMERIKOJE No. 1 VALDYBA 1939 METAMS: Kaz. Davis — pirm. rinktas, 5648 So. Bishop; J. Budreikis — vice pirm.; J. Budreikis — nutarimų rašt., 3118 West 39th St.; S. Skridulis — fin. rašt.; Ant. Česna — kasierius; A. Kaunskienė — S. Yovančius — kasos globėjas. Susirinkimai laikomi antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio. Česnos svetainėje, 4501 So. Paulina St. 1:00 po pietų.

JONISKEIČIŲ LABDARYBES IR KULTŪROS KLUBO VALDYBA 1939 METAMS: Pirm. — Jonas Jonkus, 7124 So. Artesian Ave.; Pirm. rinktas — V. Kazimieraitis, 4030 So. Campbell Ave.; Nut. rašt. — B. Vaitekūnas, 5011 South Kildare Ave.; Fin. rašt. — Stella Mickeviciūtė, 6925 So. Artesian Ave.; Kontrolės rašt. — Mrs. Lauris, 1118 E. 65th St.; Kasierius — A. Baltas, 6319 So. Sangamon St.; Kasos globėjas — N. Mickevicius, 6925 So. Artesian St.; M. Danta, 4535 So. California Ave.; ir M. Mieravičė, 2539 W. 46th Place. Susirinkimai laikomi vieną kartą i mėnesį, kas antrą sekmadienį, 1:30 val. popiet. Hollywood svet., 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill.

ILLINOIS LIETUVIŲ PASELOS KLUBO VALDYBA 1939 M.: Walter Lekis, pirm., 6935 So. Artesian Ave.; A. Lazauskas — pirm., pagalb., 3223 So. Green St.; A. Kaulakis — nut. rašt., 3842 South Union Ave., Tel. Yards 5773; F. Norkus — fin. rašt., 4101 S. Richmond St.; Frank Bakutis — izd., 2603 W. 69th St.; K. Visackis — izd. glob.; J. Adamaitis — kontr. rašt.; D. Antanaitis — maršalka. Susirinkimai atsiubina kas mėnesį pirmą penktadienį, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

BRIDGEPORTO NAMU SAVINIKŲ SAJUNGO'S VALDYBA 1939 METAMS: Pirm. — Antanas Simkus, 3120 So. Lituania Ave.; Pagalb. — John Begin, 3400 So. Lowe Ave.; Nut. rašt. — Stanislovas Kunevičius, 3220 So. Union Ave.; Finansų rašt. — Dominikas Gulbinas, 3144 So. Wallace Ave.; Kontr. rašt. — Jonas Motiejunas, 3400 So. Union Ave.; Kasierius — Petras Baisis, 3653 So. Thorpe St.; Maršalka — Leonas Liaudanskas, 3130 So. Halsted St. Laiko susirinkimus kas mėnesį, pirmą trečiadienį, Chicago's Liet. Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

LIETUVIŲ JAUNIMO KULTŪROS RATELIO VALDYBA 1939 M.: Pirm. — Bill Likša, 3427 South Lituania Ave.; Vice-pirm. — A. Paplauskas; Finansų rašt. — E. Bursaitis; Prot. rašt. — B. M. Burlyūtė, 4073 Archer Ave.; Izd. rašt. — J. Jukaitis; Velkos komisija: A. J. Povilonis, V. Ralja, Ona Šimkaitė, Bronė Laukaitė ir Ant. Jukaitis. Susirinkimus laiko ketvirtame trečiadienį kiekvieno mėnesio, o choro pamokos kiekvieno penktadienio vakarą, J. Yuskos salėje, 2417 W. 43 St.

ZEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO VALDYBA 1939 METAMS: Pirm. — Steponas Narkis, 4353 S. Talman Ave.; Vice-pirm. — Jonas Simonas, 2520 W. 70th St.; Prot. sekretorius — Balys Armoška, 3709 W. 61st Place; Fin. sekr. — Antanas Rudokas, 4547 So. Washenaw Ave.; Izd. rinktas — Aleksas Mileris, 4258 S. Western Ave.; Izd. globėja — Elenora Norkus, 4003 So. Francisco Ave.; Maršalka — Pranas Wenskus, 2649 West 43rd St. ir Korespondentas — Juozas Kaunas, 3220 S. Lituania Ave. I Apvieto Komisija išrinkti: Steponas Geniotis, Juozas Kaunas ir Viktoras Kelpšas. Kontrolės Komisijon išrinkti: Vincas Stulpinas, Nikodemus Radis, Antosė Dambrauskaitė, Antanas Pocius ir Leonas Geniotis.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTISKAS KLUBAS VALDYBA 1939 M. Pirm. rinktas — Juozas Ruta, 3141 So. Halsted St.; Pagalb. — Petras Pauzolis, 3427 So. Halsted St.; Nut. rašt. — Stanislovas Kunevičius, 3220 S. Union Ave.; Finansų rašt. — Feliksas Kasperas, 3534 So. Lowe Ave.; Kontrolės rašt. — Walter Dulevich, 4728 Harper Ave.; Kasierius — Juozapas Balčunas, 3200 S. Lowe Ave.; Paul J. Petrakis, 752 ir 33rd street, korespondentas; Aresunas, 3623½ S. Emerald Ave.; Apekunas kasos — Francis Kunevičius, 3201 So. Green St.; Apekunas ligoniu — Kazimieras Valaitis, 7104 S. Emerald Ave.; Maršalka — Petras Barzdis, 3510 S. Union Ave. Laiko susirinkimus kas pirmą penktadienį 7:30 val. vakarą, Chicago's Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL Asmenų Ieško

IESKAU APSIVEDIMUI vaikino senbernio ar našlio, ne jaunesnio kaip 48 metų ir ne girtuoklio, turinčio darbą. Aš turiu biznį. Prašau prisųsti savo paveikslą su pirmu laišku, Box 1040—1739 So. Halsted St.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkių Reikia

REIKALINGA OPERATORIŲ—prie rayoninių suknelių, 2 metų patyrimas. RAY GARMENT CO., 2655 West 38th St.

MERGINA BENDRAM NAMU ruošs darbu, lengvam skalbimui, 2 valakai mokyklinio amžiaus, buti, geri namai. Rogers Park 8856.

REIKALINGA PATYRUSIŲ skyrybėms dirbti. D. & D. HAT CO., 625 W. Jackson.

REIKALINGA OPERATORIŲ viena adata plaunamoms suknelėms siuti. Tikait patyriusiu. 404 S. Racine, antras aukštas.

FURNISHED ROOMS—TO RENT Gyvenimui Kambariai

RENDAI GYVENIMUI KAMBARIAI 437 E. 60th St. prieš parką, geras L ir gatvėkarių susisiekimas. Su virtuvėmis pigiai kaip \$4.00 savaitė. Mokė už dvi savaites ir gauk vieną dykai. Miegami kambariai pigūs kaip \$3.00 savaitė, svarus, gerai užlaikomas namas. Agentas vietoje.

WHOLESALE FURNITURE Rakandai ir Įtaisai Pardavinimi

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Paaukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vietik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, S. 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavinimi

MIEGKAMBARIO SETAS 3 smūčių vertės \$169. Buvo parduotas ir atimtas atgal. Dabar parduosime labai pigiai. DANFEL FURNITURE CO., 2602 W. 69th St., Hemlock 4747.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE Automobilai ir Trokai Pardavinimi

PARDAVIMUI 1938 METŲ DODGE 4 durų touring sedan su baksu, radio, heateriu ir defrosteriu. Karas atrodo kaip naujas. Kaina \$550.00.

CENTRAL AUTO SALES & SERVICE, 3207-9 S. Halsted St. CARL WAINORA, Phone Cictory 1717.

BUSINESS SERVICE Biznio Patarnavimai

MELEVOJU ir popieruoju iš lauko ir vidui už prieinamą kainą. Darba garantuojama. JOSEPH AUGAITIS, 1608 So. 50th Ave., Cicero, Tel. CICERO 2633.

TEISYBES MYLETOJU DRAUGYSTĖS VALDYBA 1939 METAMS: J. Balchunas — pirm., 3200 So. Lowe Ave.; Petronėlė Kvietkienė — pirm. pagalb., 3140 S. Wallace St.; A. Kaulakis — nut. rašt., 3842 So. Union Ave.; F. Kasper — fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Z. Grigonis — kontr. rašt.; P. Juozapavičius — izd. globėjas; J. Rachunas — izd. rinktas, 8137 S. Halsted St.; L. Jucius — maršalka, 3133 So. Halsted St., Tel. Victory 3687. Susirinkimai atsiubina kas mėnesį antrą (2) sekmadienį, 12 val. dieną, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. i draugystę priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 45 metų amžiaus.

L. ŽAGARIEČIŲ KLUBO VALDYBA 1939 METAMS: Pirm. — P. Ariauskas, 2109 N. Cleveland Ave.; Pirm. pagalb. — A. Niprikas, 3235 S. Halsted St., Nut. rašt. — J. Keturakis, 1826 So. 51st Ave., Cicero, Ill.; Ona Užkraitė — fin. rašt., 1329 N. Dearborn St.; Emilia Ramašauskienė — Kontrolės rašt., 1218 So. Independence Blvd. S. Niprikas — Kasierius, 3235 S. Halsted St.; Kasos globėjas — Adolf Mieravičė, 2539 West 46th Place ir F. Povilaitis, 10051 So. La Salle St.; Korespondentas — J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero, Ill.; Maršalka — Kaz. Balčunas, 3521 W. 38th Place. Susirinkimai laikomi vieną kartą i mėnesį, kas ketvirtą sekmadienį pirmą valandą popiet. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill.

GARFIELD PARKO VYRU IR MOTERŲ PASALPINIO KLUBO VALDYBA 1939 METAMS: George Medalinskas — pirm., 233 S. Central Ave.; Paul Zalenk — pirm. pagalb. rinktas; Chas. Katello — finansų sekr.; M. Medalinskas — nutarimų sekr.; M. Kazunas — kasierius; V. Manikas — kontr. rašt.; M. Davidonis — kasos glob. ir J. Bružas, kasos glob.; J. Zubavičius — maršalka; Dr. Al. Margeris — daktaras; P. Walter — korespondentas. Susirinkimai šaukiami kas antrą septyndienį. Laikiniai susirinkimai bus laikomi viršų Napoleono Restaurant, 3956 West 5th Avenue.

BUSINESS CHANCES Biznio Proga

KAM REIKALINGAS BIZNIS? Parsiduoda pilnai įrengta buclinė ir grosernė su elektrinėmis mašinomis—Parduosiu pigiai arba mainysiu ant nepardidelio namo arba mainysiu namą su bizniu ant farmos. 3649 So. Halsted St.

PARDAVIMUI TAVERNAS — gera biznio vieta. 1459 West Madison Street.

REAL ESTATE FOR SALE Namai—Zemė Pardavinimi

TURI BUTI PARDUOTAS I 5 DIENAS Brighton Parke 40 ir Maplewood Avenue 2 flatų po 4 kambarius, garadžius, platus lotas, rendos \$53. i mėnesį. Kaina \$3900. Mažas įmokėjimas. Pirmisui mainais biznį arba lotus. Kambarių Cottage visiškai įrengti. Kaina \$1800. \$500. įmokėjimas. MARQUETTE PARKE. Murius bungalow 8 kambarių, karštų vandeniu apšildymas. Galima padaryti 2 flatus. Platus lotas, Kaina \$5500. Turime visokių kitokių bargenų pardavinimi ir mainymui namų ir farmų.

C. P. SUROMSKIS, 6816 South Western Ave. Tel. Grovehill 0306 Vakaraus Prospect 0176.

BRIGHTON PARK, ant 45 place netoli Western ave. — 2 flatų mūrinių namas po 4 kambarius. Cementuotas beismantas. Karštų vandeniu šildomas aukštas stogas — 2 karų garažas. Visi įtaisymai. Turi būti parduotas labai greitai už pirmą teisingą pasiūlymą. Mažas įmokėjimas. Telefonuokite Prospect 0176.

MODERNAS 6 KAMBARIŲ bungalow karštų vandeniu šildomas arti mokyklos. Nebrangiai. 6128 South Talman.

MEDINIS BIZNIAVAS NAMAS, 3 kambariai, šoras, parduosiu arba renduosiu, priežastis—vyro mirtis, parduoda pigiai. Vitkus, 10742 S. Kedzie Ave. Cedarcrest 6635.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavinimi

TAUPIAM DIRBNCIAM vyrai daržo ukis, trumpa distancija, už miesto prie Roosevelt Road, kelias naujai įgrįstas ir išmokėtas, elektrika, nauja mokykla 2 bloki. Užmiesty ir inkorporuota seklia įreikšia mažus mokesčius, mažas asmenčius. Leidžiama tuojau naudoti. Kaina dabar \$250.00. \$50 pinigais, \$5.00 mėnesy. Box 1041, 1739 So. Halsted St.

OAKLAND BARGENAI, domėlio statytojai ir prekiautojai, ar šlaip asmenys, 5 akrai prie Central avenue, patogus i 95 gatvę. Kaina už visą bloką (40 lotų) \$1875.00. pinigais. Mokesčiai ir specialai apmokeiti. Box 1042, 1739 So. Halsted.

5 AKRŲ FARMA, nauja katedž (nevisiška baigta) prie gristos sekcijos linijos, mokykla vienas blokas, mokesčiai apie \$15 metams. Tuojau vartoti, arti busas i vidmiestį per Archer avenue, netoli pietvakarių i Clearing Manufacturing district. Kaina \$1850.00—\$275 pinigais, \$25.00 mėnesy (įskaitant palūkanas). Box 1043, 1739 So. Halsted St.

WESTSIDE EKZEKUTYVIAI ir patyrę mechanikai tyrinėja York kelia, nuosavybės tarpe Elmhurst ir Hinsdale. Veik 13,000 ketvirtainių pėdų plotas, graži aukštuma, gasas, grįstas kelias, elektrika, 2 bloki nauja viešų mokykla, už kaimų, užtikrinti žemi mokesčiai, nėra asmenčių, tuojau leidžiama naudoti, puikus namas už kello ir užpakaly. Kaina \$750.00 — \$150, pinigais, \$10 mėnesy. Box 1044, 1739 So. Halsted St.

TUOJŲ DE VAN Avenue mažas vištų ukis ar daržų ukis, arti golfo klubas, už Park Ridge. Kaina \$250.00—\$50 pinigais. \$5.00 mėnesy. Title be skoli. Tikras juodžemis. Box 1045, 1739 So. Halsted.

Kas diena...

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinių, biznio progų ir t. t.

Todėl jeigu turite ką parduoti, mainyti, išnuomoti, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilys jus geraiju kustomerį, bet garsinkitės ŠIANDIEN NAUJIENŲ "Classified" skyriuje.

SKAITYKITE kas dieną Naujienų 7-me puslapyje "Classified" skyriu, kur siuloma daug įvairių gerų bargenų.

VIŠUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienų aukštos vertybės classified skyriaus patarnavimu pašaukdami arba atveždami:

CANal 8500 "NAUJIENOS" 1739 S. HALSTED STREET Chicago, Ill.

A. + A. JONAS GRAKAUSKIS, gyv. 4043 So. Maplewood av.

Persikyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 3 d., 3:15 val. ryto, 1939 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Liet. Kauno r-d., Lolos par., Paveizupių dvare. Amerikoje išgyveno 28 m. Paliko dideliame nuliudime moterį Oną, po tėvais Jociatę, seserį Oną Petkunienę ir švogeri Antaną; sesers dukterį Helen; pusbrolių Povilą Čekanauską; dėdę Povilą Vitkų iš Rockford, Ill. ir daug kitų giminių ir draugų.

Kunas pašarvotas koplyč., 4447 So. Fairfield Ave. Laidotuvis įvyks rugsėjo 6 d., 1:00 val. popiet. John F. Eudeikis kopl. bus nulydėtas i Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Jono Grakausko gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė i suteikti jam paskutinį patarnavimą i atsisveikinimą. Nuliudė liekame. Moteris, Sesuo ir švogeriai ir kitos Giminės.

Laid. Dir. J. F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

Laidotuvis rūpinasi sesuo Ona ir švogeriai Antanas Petkunai.

A. + A. ANTANAS GILLIS gyveno 840 W. 34th Pl. Tel. Yards 1418

Persikyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 3 d., 1939 m., sulaukęs 48 metų amž., gimęs Aleksandro apskr. Rokiškų par., Sadelių kaime.

Paliko dideliame nuliudime 2 sūnu Frank ir Algird, 2 dukteris Petronella ir Anna, pusbrolių Walter Shark ir šeimą ir daug kitų giminių.

Kunas pašarvotas Mažeikių koplyčioj, 3319 Lituania Ave. Laidotuvis įvyks ketvirt., rugsėjo 7 d., 8 val. ryto i kopl. i šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje atsiub gedulingos pamaldos už velionio sielą, o i ten bus nulydėtas i šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano Gillis gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė i suteikti jam paskutinį patarnavimą i atsisveikinimą. Nuliudė lieka, Sunai, Dukterys, Pusbrolis ir kitos Giminės.

Laid. Dir. S. P. Mažeika, tel. YARDS 1138—1139.

URBA GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7398

NAUJAUSI IR GERIAUSI RAKANDAI PIGIAUSIA KAINA—CASH ARBA LENGVAIS ISMOKEJMAIS BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc. "THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904 1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

AMERIKOS VALDŽIA PAGERBĖ KARO VETERANĄ JUOŽĄ KIKĄ

Dėl Mažos Žaizdos Lietuvė Prarado Koją; Žinios iš 18-tos Apylinkės

18 APYLINKĖ. — "Dėdė Samas" nepamiršo savo ekskareivio, p. Juozapo Kiko, 641 W. 18th St. Suteikė jam "Purple Heart" ordeną.

P-s J. Kikas tarnavo kariuomenėje ir dalyvavo didžiojo karo mušiuose. Buvo sužeistas, ir tos žaizdos niekuomet neišdils iš minčių ir kuno. J. Kiko dailus ir puikus ordenas yra širdies pavidale su paveikslu Jurgio Washingtono. Sveikinu p. Kiką!

Nuplovė koją

P-ia Chernauskienė, 1918 Canaelpor Ave., šiomis dienomis tapo išvežta paviato ligoninėn. Jai tapo nuimta koja, kuri užsivetriję nuo užtrino-korno. Niekio blogo nesitikėdama moteriškė aplėdo mažą žaizdą ir iš jos išsivystė gangrena. Pasekoje neteko kojos aukščiau kelio.

Prieš kiek laiko ji palaidojo savo vyrą Juozapą Chernauską. Šis paskutinis smugis p-ai Chernauskienei yra labai skaudus.

Radio Trukdo Televiziją

Pereitą savaitę atsilankė į mūsų koloniją p. Baltramiejus Radžius iš Brighton Parko, 2425 W. 45 gatvė. Jis užėjo pas Juozuką Kuzmickutį, 1817 So. Union Ave., ir užsirašė "Naujienas" visiemis metams, paklodamas aštuonis dolerius pinigais.

B. Radžius yra Midland Spulkos, Brighton Park, stambus šerinkas ir geras elektros mechanikas. Paklausus p. Radžiaus ką jis mano apie jau plačiai kalbamą televiziją, jis ats-

Padėkos Laiškas Iš Plymouth, Anglijos

Didž. Gerb. pone "Naujienų" Redaktorium:

Prašau neatsisakyti patalpinti Tamstos vadovaujamame dienraštyje šį mano atsisveikinimo ir padėkos laišką.

Lankydamas J. A. V., teturėjau tiek mažai laiko, kad savo geradariams už sudarymą man progos ir galimumo daugiau pamatyti bei pažinti J. A. V. pažangų ir gražių reikinių kraštą, net negalėjau laiku padėkoti.

Dabar, grįždamas į Lietuvą ir pasiekęs pirmąją Europos uostą Plymouth, naudojaus proga nors ir suvėluotai tai padaryti. Tat esu labai dėkingas mieliems chicagiečiams: sesutei ir švogerui Ratkams; dukrelei Olgai Ratkiutei; sunui Kazimierui ir jo žmonai Stelai Ratkams; dukrelei Elzbutei ir jos vyrui Masikams; broliui Vincui ir jo žmonai Jasėnams ir jų šeimai; giminaičiams poniai ir ponui Stogiams ir jų šeimai; bičiuliams poniai ir ponui Vladislavui Cikevičiui (Church); poniai ir ponui Cikevičiui ir jų šeimai; poniai ir ponui Banoriams; ponui Jonui Kasauskui; panelei Izabelei Vaišvilaitėi ir jos mielai mamytei; poniai ir ponui Morkunams ir jų šeimai; poniai Atkočiunienei; ponui Milan Mardush ir kitiems vienokiui ar kitokiui būdu padėjusiems man pasiekti užsibrėžto tikslo.

Visiems tariau nuosirdų, lietuvišką aciu, ir iki pasimatymo Lietuvoje.

Su pagarba,

Kapt. K. Jasėnas

1939 VIII 21.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Cicero Biznieriai Nebeatidarys Krautuvų Sekmadieniais

ŠVENTADIENIŠVĖSK

Ivairios Žinios Iš Cicero Gyvenimo

CICERO. — Vietos valgamų daiktų krautuvės, "bučernės", "grosernės", turi savo organizaciją ir sutartinai veikia per keliolika metų. Bet, kaip paprastai, atsiranda "maistinininkų", kurie sekmadieniais atidaro krautuves. Kai vienas pradeda, kiti paseka, ir vėl grįžta senovės laikai.

Ir kam to reikia? Tik vargas dirbantiems. Juk dabar visi valandas trumpina. Maisto galima prisipirkti ir šeštadienį. Tiesa, buvo vargo kol šeiminių prieš to priprato, bet dabar noriai to laikosi. Vadina, sekmadieniais neina į krautuves. Tad kam jos laikyti atdaras sekmadieniais.

Vietos biznierių organizacija, kurios pirmininku yra p. V. Vaičulis, išstatė pranešimus krautuvėse, kad nuo pirmo sekmadienio rugsėjo jos vėl turi būti uždarytos šventomis dienomis. Jeigu visi krautuvinininkai dabar to laikytųsi, tai būtų graži tvarka.

"Spulkos" Reikalai.

Iš po ilgų atostogų grįžo J. F. Kimbarkas su šeimyna. Kaip žinia, p. Kimbarkas užsiimanus kambarius. Bynsas apdrauda ir pardavimu nejudo-

mų nuosavybių, t.y. namų ir žemės. Jo ofisas randasi, 4917 W. 14th St. Ta vieta labai populiari. Čia vietos turi keli advokatai, taikos teisėjai A. Zickus ir Lietuvių Spulka, kuri baigia savo gyvavimo dienas ir rengiasi jungtis su Federale spulka. Trumpu laiku bus susauktas dalininkų susirinkimas ir jie nuspręst atei. Dalininkai atgaus dolerį už dolerį.

Sumušė Policistus.

Praeitą ketvirtadienį, R. R. Klubo jaunuoliai — bolės lo-

delės kautynės įvyks Liberty Grove, L. L. N. Bendrovės piktike. Apart lošimo, bus programos ir laimėjimas vertingų dalykų. Įsigyk serijų tikieta ir lauk savo laimės. D.

Rado Negyvą

Rugsėjo 1 d., 8:30 val. ryto, F. Linkauskas rastas negyvas, suskaldyta galva, skersgatvyje šalia savo namo. Jisai gyveno po num. 66 E. 71 gatv.

Pašarvotas pas Brooks com. graborių, 5360 S. Wentworth Ave. Laidotuvės įvyks antradienį, šv. Kazimiero kapinėse.

Jau Ruošiasi 1940 Rinkimams

Vakar Amerikos Prohibicinių partija pradėjo 1940 metų rinkimų kampaniją. Vakar partija Chicagoj atidarė savo 70-tą metinę konvenciją.

JUOKAI

Pažįsta.

—Aš pažįstu Joną Bežaitį lygiai taip pat, kaip ir savo kišenę!

—Ar jis toks tuščias?

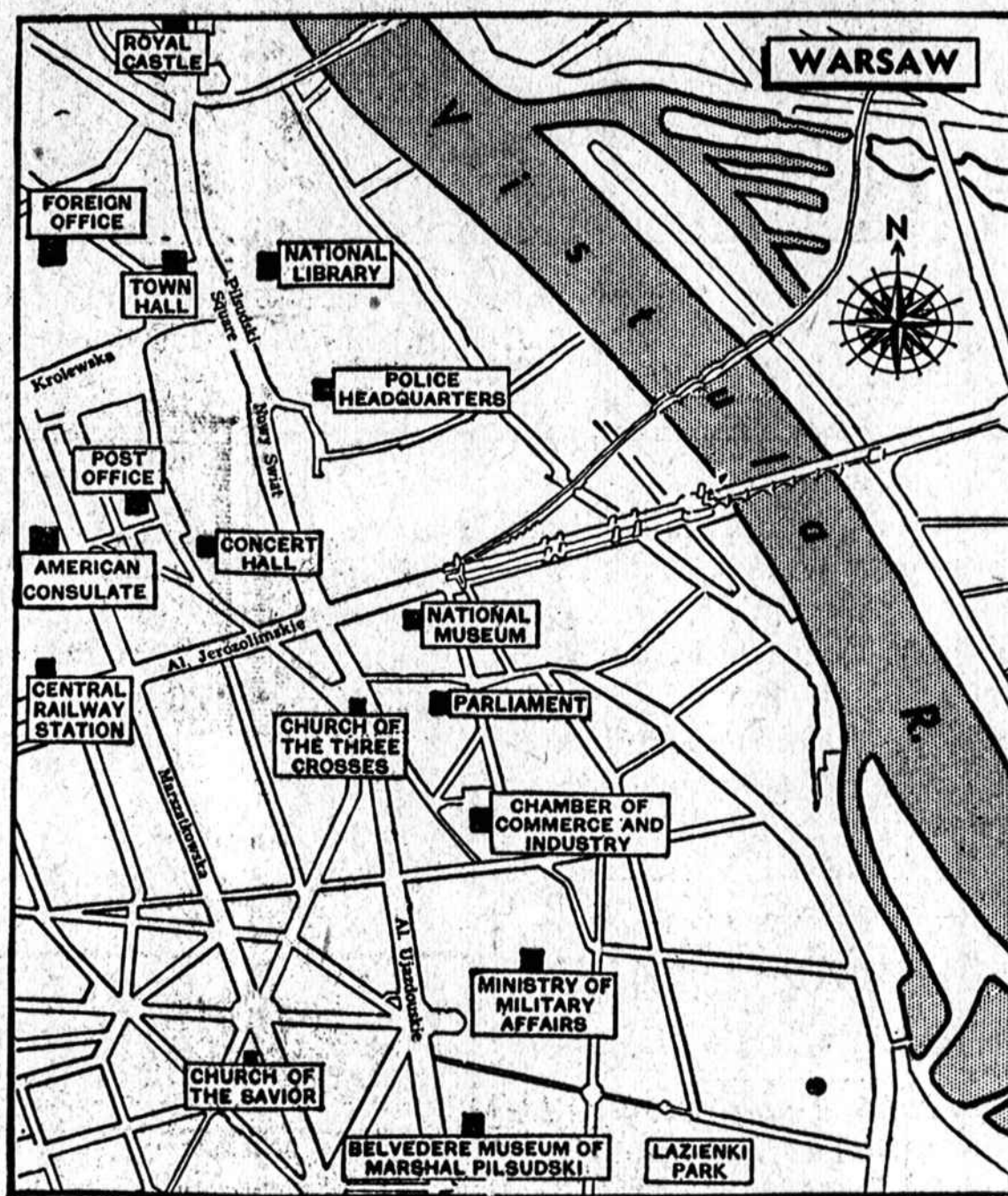
Radio

Dainuos Lietuvių Vyčių Choras

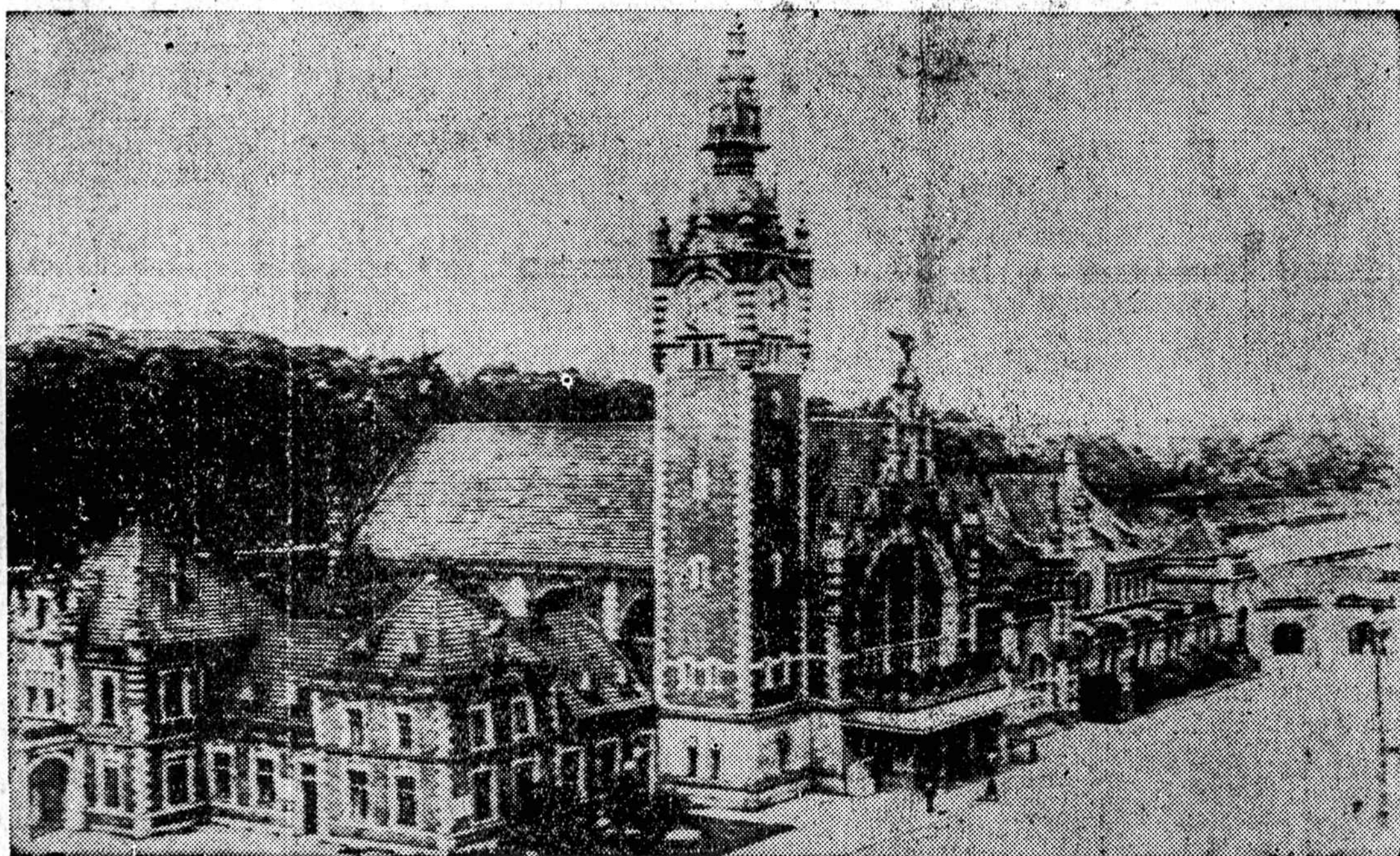
Lietuvių Vyčių Choras važiuoja į New York į Pasaulinę Parodą dalyvauti Lietuvių dienoje, pasitikėdamas užrekoruoti lietuvių meną, kaip vieną iš gražiausių tarp kitų tautų. Tam tikslui per daug mėnesių šis choras vadovaujamas energingo ir žymaus muziko J. Saurio, prirengė daug gražių, naujų ir harmoningų dainų. Prieš išvykstant į New Yorką, Vyčių Choras nori pavaišinti chicagiečius su dainelėmis, Peoples Bendrovės leidžiamoj valandoj, šį vakarą, antradienį, 7tą valandą iš Stoties W.G.E.S. Bus ir kitokių įvairenybių, muzikos, kalbų, patarimų, pranešimų, ir t.t. Taigi, kad tikrai girdėti puikų programą, nepamirškite šį vakarą užstatyti savo radio ant W.G.E.S. stoties aukščiau minėtu laiku.

Rep. xxx

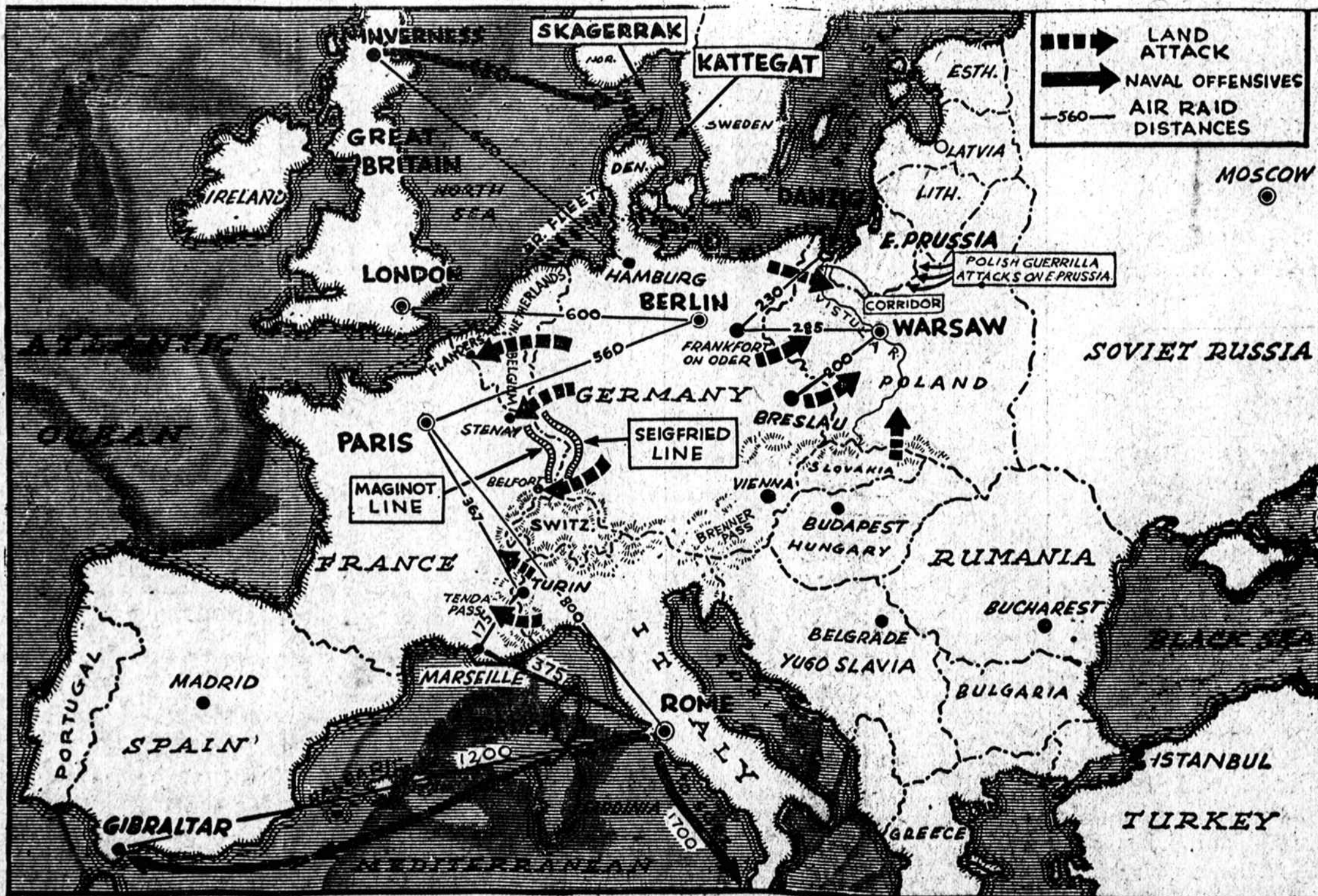
Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

VARŠUVOS PLANAS. Žemėlapy pažymėti svarbiausi lenkų sostinės pastatai.

DANCIGAS. — Svarbiausia Dancigo geležinkelio stotis, kurią užgriebė nacių Gestapo agentai ir nuplėšė lenkų vėliavą.

Skaitytinės žemėlapy rodo, kiek mylių tolio yra tarp įvairių Europos sostinių. Lėktuvams užpulti sostinės labai lengva — ypač lėktuvams tų šalių, kurių oro laivynai yra galingesni.

Rosemary O'Reilly, puspenktų metų amžiaus new-yorkietė, skubiai grįžo iš Europos drauge su savo mame.

NEWPORT, NEWS, VA. — Didžiausias Amerikos pasažierinis laivas, kuirs liko baigtas statyti. Jis atsiėjo \$17,000,000.